БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 6 (4404)
8 ЯНВАРЬ, 1981 й.
ПАЙШАНБА
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади.
Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«Учқун» тўқимачилик-галантерея ишлаб чиқариш бирлашмаси ишчилари ўртасида кўп станокка хизмат қилиш кенг йўлга қўйилган. Шундай ишчилардан бири — тўқувчи Галина Арцебасова бирйўла беш станокда ишлаб, кунлик нормасини 170 процентдан адо этмоқда. У коммунистик меҳнат зарбдори ҳамдир. Ўзининг иш тажрибаларини қунт билан ёшларга ўргатиб келмоқда.

И. Шоиноғомов фотолари.

XXVI

Биринчи квартал плани — КПСС XXVI съезди очиладиган кунгача

ЭНГ ЮҚОРИ КЎРСАТКИЧ

«Тошкент» мебель ишлаб чиқариш бирлашмасига қарашли 2-мебель фабрикаси коллективи ўнинчи беш йилликни салмоқли ютуқлар билан якунлади. Беш йил мобайнида республиканинг савдо тармоқларига 18 миллион сўмликдан ортиқ маҳсулот юборилди. Ўтган йилнинг ўзида коллектив планга қўшимча юз минг сўмлик маҳсулот тайёрлади.

Бу муваффақиятлар коллективнинг янги йилда юқори унум билан ишлашига яхши замин ҳозирлади. Корхонада январь ойининг биринчи ҳафтасида юқори суръат билан меҳнат қилинди. Беш кунлик иш кунида савдо тармоқларига 75 минг сўмликка яқин мебель буюмлари юборилди. Бу топшириқдагидан анча кўпдир. Фабрикада КПСС XXVI съезди шарафига давом этаётган зарбдор ҳафталарда А. Орлянский бошлиқ бригада коллективи намуна бўляпти. Улар бу шонли санагача биринчи квартал топшириғини адо этишга аҳд қилишган. Бригада аъзолари ўхшаш касбларни билиш, бир пайтнинг ўзида 2—3 операцияни қисқа вақтда бажариш, меҳнат интизомига қатъий риоя қилиш орқали юқори суръатга эришяптилар. Мазкур бригадада техник асосланган нормалар 97 процентни ташкил этади. Бу соҳадаги энг юқори кўрсаткичдир.

ИСТЕЪМОЛ БУЮМЛАРИГА — КЕНГ ЙЎЛ

ЯНГИ МОДЕЛДА

«Болалар ассортименти молларини ишлаб чиқаришни кўпайтиришга ва сифатини яхшилашга алоҳида эътибор берилсин». КПСС Марказий Комитетининг партия XXVI съездига лойиҳасида баён этилган ушбу сатрлар 2-пойафзал фабрикаси ишчилари учун амалий иш программаси бўлиб қолди.

Бахтиёр Иноғомов бошлиқ болалар пойафзаллари тайёрлайдиган 4-цех коллективи поток линияда янги хил моделдаги пойафзаллар ишлаб чиқаришни йўлга қўйди. Мактаб ёшидаги қизларга мўлжалланган очиқ сандалетлар турли хил рангдаги таворлардан тайёрланган, таг чарми қалин ва енгил бўлиб, четига кант қўйилган. Бундай бежирим пойафзаллар ўзининг кўрки ва пухталиги билан мамлакатимизда ва чет элларда тайёрланган пойафзаллардан қолишмайди.

Корхонада бир вақтнинг ўзида эркаклар ва хотин-қизлар учун қишки ва мавсумий пойафзаллар конвейер усулда ишлаб чиқарилмоқда.

● *Ноёб иншоотлар қурилишида*

ДЎСТЛИК ҚАСРИ

РЕПОРТАЖ

Қадимги эртак ва афсоналарда ажойиб тошлар билан безатилган, улуғвор ва жозибали саройлар ҳақида кўп ўқигансиз. Халқ усталарининг ноёб маҳорати туфайли тикланган ўнлаб обидалар эса, асрлар давомида кўзларни қувнатиб келади. Неча-неча авлодлар бу обидаларни кўрганда меъморларнинг, қурувчиларнинг заковатига, истеъдодига тасанно ўқийдилар. Замондошларимиз бу обидалар ёнига ўнлаб янги, ҳам миллий, ҳам замонавий кошоналар қўшмоқдалар. Шаҳримизнинг «Халқлар дўстлиги» майдонида қад кўтарган янги кино-концерт зали бунинг яққол далилидир. Ҳар жиҳатдан ноёб бу иншоотда шу кунларда сўнгги пардозлаш ишлари олиб борилмоқда.

«Халқлар дўстлиги» майдони ер ости йўли, хиёбонлар, метро станцияси билан биргаликда ўзига хос гўзаллик касб этган. Кино-концерт зали эса майдон ўртасида нурларда жилоланиб, узоқ-узоқлардан кўзга ташланади. Майдон атрофи тўққиз қаватли турар жой бинолари билан ўралган. Тартибга келтирилаётган мармар зиналардан сарой ичига кирамиз. Бинонинг бутун гўзаллиги, улуғворлиги кўз олдимизда намоён бўлди. Асосий вестибюлда «Узэлектромонтаж» тресті Тошкентдаги 2-монтаж бошқармасининг В. Н. Жариков бригадаси аъзолари қандилларни ўрнатаётган экан. Зал ёритгичлари ҳам ўрнатилмоқда.

— Вестибюлда учта катта қандил ўрнатилади, — дейди В. Н. Жариков.— Улар Чехословакиядан келтирилган. Ҳар бирининг оғирлиги уч тоннага яқин. Бундан ташқари, президиум залида ҳам олтита кичикроқ, замонавий қандил ўрнатиляпти. Бир неча кун ичида барча ишларни тугаллаймиз.

Биз эса бу улкан қандилларни ёнган ҳолда тасаввур қилдик. Сутга чайилгандек оппоқ зал, қувноқ чеҳралар, залга кириш жойидаги миллий кошинлар мовий осмонни эслатади. Қўнғироқ чалиниб, томошабинлар залга кира бошлайди. Биз ҳам улар ортидан қадам ташлаймиз...

Бу манзаранинг гувоҳи бўлишимизга ҳам узоқ вақт қолгани йўқ. Ҳозирча эса, залда юмшоқ ўриндиқлар монтаж қилиняпти. Бу ерда «Ўзбеккинодеталь» бирлашмасининг Г. Теплицкий бошлиқ бригадаси аъзолари ишлаётган экан. Улар билан бирга бошқа бир қатор муассасалар ҳам бу ишга ҳисса қўшишмоқда.

Венгриядан келтирилган креслолар юмшоқ, қулай, ҳар қандай чарчоқни ҳам чиқариб юборади. Полга эса юмшоқ қизил палослар тўшалган. Ўриндиқлар ўртасидаги масофа, унинг жойлашиши ҳар бир сантиметргача аниқ ўлчанмоқда. Ахир саройнинг бирор михи ҳам унинг улуғворлигига соя ташламаслиги керак-да.

Зиналардан иккинчи қаватга кўтариламиз. Деворлардаги ўйма ганч нақшлар диққатимизни тортади. Уларни ким яратганлигини сўраймиз. Маълум бўлишича, Пардозлаш трестининг 55-бошқармаси қурувчилари бу жилокорлик ишларини бажаришди. Нарироқда бир группа қурувчилар рангли панноларни ўрнатишга тайёрланишяпти. Улар ёнига яқинлашдик. 11-трестнинг махсус темир-бетон конструкциялар бошқармаси қурувчилари М. Собиров, А. Йўлдошевлар билан танишдик. Ғарбий томоннинг ташқи витражлари, бино ичидаги панноларни улар ўрнатишган. Шу пайт бошқарманинг бош инженери В. Г. Саркисян келиб қолди.

— Биз бу ерда салкам икки йилдан бери меҳнат қиляпмиз,— дейди у.— Президиум зали, банкет зали, буфет, репитиция хоналаридаги армоцемент шифтлар, вестибюлдаги панелларни ўрнатиш ишларини 1-қурилиш бошқармаси билан биргаликда амалга оширдик. Пардозлаш трестининг 55 ва 28-бошқармалари паркет полларни ўрнатишяпти. Бу ишларнинг ҳаммаси бир неча кун ичида тугалланиши керак. Барча қурувчиларнинг ғайрат шижоати саройни Ўзбекистон Компартиясининг XX съездига туҳфа қилишга қаратилган.

Зиналардан асосий вестибюлга қайтиб тушамиз. Залга кираверишдаги ўймакор эшиклар диққатимизни жалб этади. Бу эшикларни машҳур халқ устаси Қодиржон Ҳайдаров ўз шогирдлари билан бирга яратган.

Қадимий манбалардан маълумки, асрлар оша бизгача етиб келган жуда кўп сарой ва кошоналар, мадраса ва масжидлар ўн йиллаб, баъзан эса 30— 40 йил давомида қурилган. Бизнинг замонавий кошонамиз эса бор-йўғи бир неча йил ичида қад кўтарди. Унинг тикланишига барча тошкентликлар, қолаверса, бутун республика ўз ҳиссасини қўшди. Сарой ишга туширилиши яқинлашган шу кунларда ишчилар, студентлар, корхона ва муассаса ходимлари бу улкан умумхалқ қурилишига улуш қўшмоқдалар. Қурилиш чиқиндилари олиб чиқилмоқда, бино ичи ва атрофи тартибга келтирилмоқда.

«Халқлар дўстлиги» майдони жадал суръатлар билан ободонлаштириляпти. Шаҳар ободонлаштириш бош бошқармаси фавворалар, хиёбонлар барпо этди. Кўп ўтмай сарой қаршисида монумент қад кўтаради. Куйловчи фаввора ҳам майдон чиройига чирой қўшади. Ана ўшанда кино-концерт зали ўзининг ҳақиқий номи — «Халқлар дўстлиги» саройи номига тўла мос келади.

Шаҳримиз кундан-кунга чирой очиб боряпти. Янги турар жой массивлари, кўп қаватли меҳмонхона ва маъмурий бинолар, гўзал кўчалар ва хиёбонлар ёнига «Халқлар дўстлиги» майдони ва саройи қўшиладиган кун узоқ эмас. Бу сарой халқимизнинг бунёдкорлик қудрати, Тошкентнинг қайта тикланиши ва гўзаллашишига сабаб бўлган халқларимиз дўстлиги рамзи бўлиб қолиши шубҳасиз.

Н. МУҲАММАДИЕВ,
М. АБДУЛЛАЕВ.

НАМУНА ОЛСА АРЗИЙДИ

Тошкентдаги «Миконд» заводи халқ университети қошидаги мураббийлар факультетида дастлабки лекциялар ўқилди. Бу лекциялар ишчи ёшларни КПСС Марказий Комитетининг партия XXVI съездига лойиҳасидаги қоидалар асосида тарбиялаш вазифаларига бағишланди.

Машғулотларда факультет тингловчиларидан бири — бригадир Галина Васильевнанинг меҳнати тўғрисида намуна олса арзийдиган мисол, деб гапирилди. Ёш ишчилардан олти киши Галина раҳбарлиги остида ўлчовчи касбини мукаммал ўзлаштирди. Улар сўнгги йилларда меҳнат ва технология интизомини ҳеч бузишгани йўқ.

Г. Васильевна бригадаси КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартияси XX съездини муносиб кутиб олиш учун мусобақалашиб, ўнинчи беш йиллик планини муддатидан беш ой илгари бажарди ва 1980 йилги социалистик мусобақа якунларига кўра, тармоқнинг энг яхши комсомол-ёшлар бригадаси деб топилди.

Завод мураббийлар факультетининг тингловчилари меҳнат қилаётган кўпгина бошқа коллективларда ишлаб чиқариш кўрсаткичлари юксалди, меҳнат интизоми мустаҳкамланди. Ишчи ва мастерлардан 60 дан зиёд киши ҳар йили ўз билимини оширмоқда, халқ университетида мураббийлик сирларини ўрганмоқда. Бу ерда уларга Тошкент олий ўқув юртларининг етакчи ўқитувчилари психология, социология ва бошқа ижтимоий фанлардан лекциялар ўқимоқда. Тажрибали мураббийлар улар билан ўз иш усулларини ўртоқлашадилар.

(ЎзТАГ).

Тошкент геология-қидирув заводи коллективи КПСС XXVI съезди шарафига социалистик мусобақа байроғини кун сайин баланд кўтармоқда.

СУРАТДА: ана шу беллашувда ғолиблик қилиб келаётган моҳир токарь, коммунист Маҳмуд Содиқов тасвирланган. Меҳнат Қизил Байроқ ордени кавалери бўлган бу ишчи ишлаб чиқариш нормасини икки баравар бажариб, ҳамкасбларига ўрнак бўлмоқда.

РЕСПУБЛИКА БЎЙЛАБ

НАМАНГАНДА КЎП ҚАВАТЛИ УЙЛАР

Наманганда биринчи тўққиз қаватли бино — «Наманганэлектросетьстрой» корхонасининг ишлаб чиқариш-диспетчерлик корпуси муддатидан илгари монтаж қилинди. Чирчиқдаги бинокорлик материаллари заводи ва Фарғонадаги темир-бетон буюмлар заводи ана шу кўп қаватли бино учун конструкциялар тайёрлаб берди, 10-қурилиш трестидан Маҳмуд Ҳусанбоев бошлиқ комплекс бригада эса тошкентлик кўп қаватли уй қурувчилар тажрибасини ўрганиб, тўққиз қаватли бинони графикдан бир ой илгари монтаж қилиб бўлди. Вера Рузметова бошлиқ пардозловчилар бригадаси зарбдор меҳнат эстафетасини давом эттирмоқда. Бригада ишлар муддатини анча қисқартиришни мўлжалламоқда.

КОЛХОЗДА БАЙРАМ

Пахтачи районидаги Карл Маркс номли колхознинг янги жамоат марказида байрам бўлиб ўтди. Яқинда савдо маркази ҳам ишга туширилди, беш йиллик мобайнида эса маданий-маиший объектлар ва турар-жой қурилиши учун жами 3,3 миллион сўм ажратилди. Ярим аср муқаддам хўжаликда 325 оила меҳнат қилар эди. Уларда 89 та от ва 56 та хўкиз бор эди. Шундан буён бу ерда пахта етиштириш 60 баравар ошди. Колхозда 221 ўқитувчи бор.

ОБЛАСТДА БИРИНЧИ

Водил яқинидаги хушманзара жойда Фарғона областида биринчи қишки пионер лагери очилди. Мактаб ўқувчиларининг каникул кунларида Фарғона нефтни қайта ишлаш заводи ишчи ва хизматчиларининг фарзандлари лагерда дам олишмоқда. Болаларнинг дам олиш программасида туристик юришлар, спорт мусобақалари, ўйинлар, янги йил арчаси атрофида анъанавий учрашувлар ўтказиш кўзда тутилган.

«ИШЧИ КАСБЛАРИ ОИЛАСИ»

Уйғурсой қишлоқ ҳунар-техника билим юртида таълим олаётган ёшлар сафи янада кенгайди. Бўлажак автокранчилар ва қурувчилар партaларга ўтиришди. Наманган областидаги ана шу қишлоқ ўқув даргоҳида ўттиз йил мобайнида кенг профилдаги мингдан зиёд механизаторлар тайёрланди. Билим юртининг битирувчилари БАМда, Ноқоратупроқ ерлардаги қурилишларда, Саян-Шушенск ГЭСи қурилишида, республиканинг кўплаб объектларида меҳнат қилмоқдалар.

[ЎзТАГ].

тонгги газеталарда

● КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Тихонов 6 январь куни Кремлда Югославия Социалистик Федератив Республикасининг СССРдаги элчиси М. Орландични унинг илтимосига биноан қабул қилди. Икки ўртада дўстона суҳбат бўлиб ўтди.

● 1981 йил 6 январда Совет Иттифоқида Ернинг навбатдаги сунъий йўлдоши «Космос — 1237» учирилди. Йўлдош ичига космик фазони тадқиқ қилишни давом эттириш учун мўлжалланган илмий аппаратлар ўрнатилган.

● 7 январь куни Тошкентда Ўзбекистон театр жамияти правлениесининг пленуми бўлди. СССР халқ артисти Сора Эшонтўраева жамият правлениеси Президиумининг раиси қилиб сайланди.

● «Ўрмон комплекси резервлари» —«Правда» газетасининг бугунги бош мақоласи ана шундай номланади.

КЎПРИКСОЗЛАР ҒАЙРАТИ

Сергелидаги 13-кўприк қуриш отряди коллективи янги йилнинг дастлабки кунларини юқори суръат билан бошлади. Улар пойтахтнинг Октябрь ва Чилонзор каби йирик районларини боғловчи 777 метрли ер ости транспорт йўли қурилишида фидокорлик кўрсатмоқдалар.

«Халқлар дўстлиги» майдонининг зарбдор объектларидан бири тоннель қурилишида И. Бацули етакчилигидаги кўприксозлар намунали меҳнат қилишяпти. Янги йил арафасида бу коллектив ўз меҳнат календарида 1982 йил ҳисобини очди.

Бригада вақтдан ўзиб ишлашга прогрессив иш методларини қўллаш, вақтдан унумли фойдаланиш ва бригада аъзоларининг ҳар бири ўхшаш касбларни ўрганиб олганликлари туфайли эришмоқда.

МАДАНИЯТ ДАРГОҲИДА

ЦЕХЛАРАРО ФЕСТИВАЛЬ

БУГУН

пойафзалчилар маданият саройида бирлашма бадиий ҳаваскорлик тўгаракларининг КПСС XXVI съезди ҳамда Ўзбекистон Компартиясининг XX съездига бағишланган цехлараро санъат фестивали бўлиб ўтди.

Ана шу фестиваль олтита концерт программасини ўз ичига олиб, унда тўгараклардан 100 дан ортиқ ҳаваскор қатнашди. Бу ерда йиғилган ишчилар, меҳнат ветеранлари тўгаракларнинг янги ва ранг-баранг программаси ҳамда ўзбек болалар рақс ансамбли, эстрада коллективининг чиқишларини олқишлар билан қарши олишди.

ЛЕКЦИЯ КЕЧАСИ

БУГУН

республика Билимлар уйида «Ленинизм — революцион кураш байроғи» мавзуида лекция кечаси ўтказилди. Ушбу лекцияни «Билим» жамиятининг лектори В. Барабаш ўқиди. Бу ерда йиғилганлар лекторга ўзларини қизиқтирган ҳар хил саволлар билан мурожаат қилишди. Кеча сўнггида В. И. Лениннинг революцион фаолиятига бағишланган кинофильм намойиш қилинди.

Билимлар уйида бундан ташқари «Ленинчи большевиклар ҳаёти», «Одамлар, мамлакатлар, сиёсат» каби туркум лекциялар ҳам уюштириляпти.

ЁЗУВЛАР НУР СОЧАДИ

Шаҳримиздаги Халқлар дўстлиги проспектида катта қурилиш ишлари билан бирга ободонлаштириш ишлари ҳам жадал суръатда олиб борилмоқда. Проспектнинг ҳуснига ҳусн қўшишда «Электрогазосветмонтаж» бошқармасининг В. Арбузников ҳамда В. Ким бошлиқ ремонт-қурилиш участкаси ғайрат кўрсатмоқда. Мазкур участка биноларда нур сочадиган ёзувлар ўрнатиш бўйича шаҳримиздагина эмас, балки республикамиз областларида ҳам катта ишларни олиб борган.

БУГУН

Халқлар дўстлиги проспектидаги бинолардан яна бирида нурли ёзувлар ўрнатилди.

Бир ҳафта давомида шаҳримиз биноларида ана шундай ёзувлардан ўн бешдан ортиғи ўрнатилади.

Яхна ичимликлар комбинатида янги техника ва технологияни жорий этишга катта эътибор берилмоқда. Яқинда бу ерда янги конвейер ишга туширилди. У бир соатда 24 минг шишаға ичимлик сув тўлдиради.

СУРАТДА: конвейернинг кўриниши.

М. Нуриддинов фотоси.

● *Маҳаллада нима гап?*

ҚИЗИҚАРЛИ СУҲБАТЛАР

БУГУН

Собир Раҳимов районидаги «Қизил кўприк», «Янги ҳаёт» ва Беруний маҳаллаларида В. И. Ленин номидаги Тошкент Давлат университети ўқитувчиларидан тузилган лекторлар группасининг «СССРнинг иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1981 — 1985 йилларга ва 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган асосий йўналишлари тўғрисида КПСС Марказий Комитетининг қарори» мавзуидаги чиқиши бўлди. Лекцияларни филология фанлари доктори А. Саидов, ўқитувчилардан М. Нурматов, Р. Олимов, Ж. Ҳасанбоев ҳамда Р. Ёдгоровлар ўқишди. Тўрт ҳафта давомида 55 кишидан иборат ўқитувчилар группаси «Билим» жамияти билан ҳамкорликда райoннинг 66 маҳалласида асосий йўналишлар мавзуида ҳар хил чиқишлар қилди.

— Энди, — дейди «Билим» жамияти масъул секретари Р. Қўлдошева, — лекторларимиз ўқитувчилар билан биргаликда район корхоналарида партиямиз сиёсатига бағишланган ҳар хил темаларда суҳбатлар уюштирадилар.

● ТОШКЕНТ — РЕСПУБЛИКАГА

СУВ ОМБОР МУЗЕЙИГА

БУГУН

Тошкент ҳайкалтарошлик тажриба комбинатида архитекторларнинг катта группаси Андижон сув омбори учун доҳий В. И. Ленин ҳайкали ҳамда сув омбор музейининг бадиий безатилиши лойиҳаларини яратиб бўлди. Лойиҳалаштириш группасига комбинат ҳайкалтароши Ю. Нерода билан архитектор А. Бойченколар раҳбарлик қилишди.

— Бадиий безатилиш лойиҳаси,— дейди комбинат катта инженери Юрий Агапов.— ҳамма тарафлама ўйлаб яратилди. Унда ўзбек халқининг ўтмишда сув ва ер учун кураши ҳам, ленинча ГОЭЛРО планининг бугунги тантанаси ҳам ўз ифодасини топади.

телетайп лентасидан

⊙ **БУДАПЕШТ.** Дорог шаҳрида ўсимликларни химиявий муҳофаза қилиш воситаларини ишлаб чиқарадиган янги завод ишга туширилди. Завод йилига 5 минг тонна маҳсулот ишлаб чиқаради.

Янги беш йиллик мобайнида мамлакатда агрохимия препаратлари ишлаб чиқариш қарийб 50 процент ортади. Венгриялик агрохимиклар қардош социалистик мамлакатлардаги ҳамкасблари билан биргаликда кўпгина илмий мавзуларни ишлаб чиқишда актив иштирок этмоқдалар.

⊙ **ПАРИЖ.** Умуммеҳнат конфедерациясининг маълумотига кўра, Францияда 1980 йилда кун кечириш 15,6 процент қимматлашди. Мамлакатнинг энг йирик касаба союз марказии маълум қилишича, ижара ҳақи (19,8 процент), жамоат транспортида қатнаш ва алоқа хизмати нархи (16,5 процент), кийим-кечак (16 процент), озиқ-овқат нархи (15 процент) айниқса ошиб кетди.

⊙ **ЖАЗОИР.** Бу йил жазоирлик меҳнаткашлардан 450 минг кишининг иш ҳақи анча оширилади. Ҳукуматнинг бу ерда бўлиб ўтган мажлисида давлат секторидаги кам иш ҳақи оладиган хизматчи ва ишчиларнинг маошини 25 процент кўпайтириш тўғрисида қарор қабул қилинди. Аҳолини озиқ-овқат ва энг зарур маҳсулотлар билан таъминлашни яхшилаш юзасидан ҳам тадбирлар қабул қилинди. Бу борада нарх-наво устидан назорат ўрнатишга алоҳида аҳамият берилади.

⊙ **ҚОҲИРА.** Бундан тўрт йил муқаддам Мисрда жорий этилган «кўп партияли система» Миср жамоатчилиги кенг доиралари умидини оқламади ва оппозициячи партияларга мамлакатнинг сиёсий ҳаётида фаол иштирок этиш имконини бермади. Миср оппозициячи социалистик меҳнат партиясининг раиси Иброҳим Шукрий «Роз ал-Юсуф» ҳафтаномасининг мухбири билан суҳбатда ана шу ҳақда гапирди.

Вужудга келган шароитда, деди И. Шукрий, партиямиз фаолиятини давом эттириш мақсадга мувофиқлиги тўғрисидаги масалани кўриб чиқмоқдамиз.

⊙ **ПАРИЖ.** «Исроил пул қадрсизланиши жиҳатидан жаҳон рекордчиси» — «Матэн» газетаси ана шундай сарлавҳа остида мамлакат экономикасидаги мушкул аҳволдан далолат берувчи материални босиб чиқарди.

Газета маълумотларига кўра, Исроил пул қадрсизланиши суръатлари жиҳатидан бошқа мамлакатлардан анча ўзиб кетди. Ўтган йилнинг биринчи ярмидагина меҳнаткашларнинг иш ҳақи даражаси қарийб 10 процент камайиб кетди.

Ишсизлик кўпайиб бораётганлиги Исроилни қамраб олган социал-иқтисодий танглигининг яна бир белгисидир. Мамлакатда, деб ёзади «Матэн» газетаси, ишсизлар сони 65 минг кишига етди. Бу меҳнатга яроқли аҳолининг 5 процентини ташкил этади. Ўрта ва олий ўқув юртларини битириб чиқувчилардан 20 минг киши ҳар йили иш қидириш ташвиши билан банд, уларнинг ярмига яқинигина иш топишдан умидвор.

Мана шундай аҳвол исроиллик гражданларни оммавий равишда чет элларга кўчиб кетишга мажбур қилмоқда. Ғарб матбуотининг ёзишича, ўтган йилнинг ўзидагина сал кам 30 минг киши «ўзлари орзу қилган жой»ларни ташлаб кетишга мажбур бўлди.

(ТАСС).

XXVI

ПАРТИЯ РЕЖАЛАРИ — ХАЛҚ РЕЖАЛАРИ

АСОСИЙ ЙЎНАЛИШЛАР ЛОЙИҲАСИ — УМУМХАЛҚ МУҲОКАМАСИДА

ТОШКЕНТ — БЕШ ЙИЛЛИК ҚУРИЛИШЛАРИДА

К. П. ДУДИН,

Ўзбекистон КП Тошкент шаҳар комитетининг иккинчи секретари.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси, бутун совет халқи ҳаётидаги муҳим воқеа — КПСС XXVI съезди очиладиган кунга бир ярим ой вақт қолди.

Партиямизнинг XXV съездидан буён ўтган вақт муҳим тарихий воқеаларга бой бўлди. Бу давр партиямиз ва халқимизнинг XXV съездда ишлаб чиқилган ва КПСС Марказий Комитетининг кейинги Пленумларида, шунингдек партиямизнинг бошқа ҳужжатларида ривожлантирилган совет жамиятини ҳар томонлама тараққий эттиришнинг программасини амалга ошириш учун мақсадга мувофиқ ва самарали кураш даври бўлди.

Ўзбекистон меҳнаткашлари ва унинг пойтахти Тошкент шаҳри меҳнатчилари ўнинчи беш йиллик учун белгилаган планларни бажаришда муваффақиятли иш олиб бордилар. Белгиланган режаларни амалга оширишга тошкентлик бинокорлар ҳам ўзларининг улкан ҳиссаларини қўшдилар. Уларнинг бунёдкорлик меҳнати билан 450 минг тошкентлик янги квартираларга кўчиб ўтдилар ёки ўзларининг уй-жой шароитларини яхшиладилар. 48 минг ўқувчи янги мактабларда дарс ола бошлади. Трактор, пахта териш машиналари, электротехника буюмлари ишлаб чиқариш, авиация техникаси ремонти, сунъий олмос, мебель ва кўпгина халқ истеъмол товарлари тайёрлаш бўйича корхоналарда янги қўшимча қувватлар ишга туширилди.

Тошкентлик метросозлар ҳам ўнинчи беш йиллик учун олган социалистик мажбуриятларини шараф билан бажардилар. Белгиланган муддатидан тўрт ярим ой илгари метрополитен биринчи линиясининг иккинчи участкаси фойдаланишга топширилди.

Бунёдкор қурувчилар қўлга киритган бу ютуқлар «Главташкентстрой», республика монтаж ва махсус қурилиш министрлиги қурилиш-монтаж бўлинмалари партия ташкилотларининг тарбиявий ва ташкилотчилик ишларини мақсадга мувофиқ олиб борганликлари натижасидир.

Тез, самарали замонавий техника асосида қуриш тошкентлик бунёдкорларнинг ўн биринчи беш йилликдаги асосий шиоридир.

«СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1981 — 1985 йилларга ва 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган асосий йўналишлари» тўғрисида партия Марказий Комитетининг КПСС XXVI съездига лойиҳаси тўғрисида КПСС Марказий Комитетининг қарори шаҳримиз коммунистлари ва меҳнаткашларининг партия планларини бажариш бўйича курашига янги куч-ғайрат, меҳнат ва сиёсий активлик бағишлади.

Қурувчилар лойиҳадаги **«Аҳолининг уй-жой ва маданий-маиший турмуш шароитлари яхшилансин, ҳар бир оилани алоҳида квартира билан таъминлашга асосан эришилсин, коммунал хўжалик ва транспорт, шаҳарларни ҳамда қишлоқларни ободонлаштириш ривожлантирилсин»**, деган сўзларни ўзларининг амалий фаолиятида жанговар программа сифатида қабул қилдилар.

Мана шунинг учун ҳам ўн биринчи беш йилликнинг бошидаёқ биз уй-жой қурилишига янада катта аҳамият бермоғимиз лозим. Беш йиллик учун белгиланган марралар ҳам бизни ана шунга сафарбар этади. Негаки, 1981—1985 йилларда ҳар бир кишини кам деганда ўн бир квадрат метр уй-жой майдони билан таъминлаш учун ўнинчи беш йилликдагига қараганда янги беш йилликда бир ярим баробар кўп уй-жойлар қуриш зарур. Фақатгина республикамиз пойтахтида ўн биринчи беш йилликнинг охирида уй-жойлар қурилишининг йиллик ҳажмини 1,5—1,6 миллион квадрат метрга етказиш белгиланган.

Уй-жой қурилиши бўйича бу улкан программани амалга ошириш учун кенг миқёсда комплекс тадбирлар ишлаб чиқилди.

Ана шу муносабат билан коммунистлар зиммасига катта масъулият юкланади. Партия комитетлари ва ташкилотлари экономикага раҳбарликни кучайтиришлари, экономика жараёнларига партиявий таъсирнинг форма ва методларини такомиллаштиришлари, уларни социал ривожланиш масалалари билан комплекс равишда ҳал этишлари тақозо этилади.

Уй-жой, маданий-маиший бинолар қурилишида, соғлиқни сақлаш объектлари, мактабгача тарбия болалар муассасалари бунёд этишда, дам олиш зоналари, пионер лагерлари, профилакторийлар, яъни меҳнаткашларнинг моддий ва маданий фаровонлигини оширишга имкон берадиган муассасаларни вужудга келтиришда корхоналар ва ташкилотларнинг ҳиссалари анча оширилиши лозим.

Буларнинг ҳаммаси КПСС Марказий Комитетининг октябрь (1980 йил) Пленуми қарорларидан, шунингдек, КПСС Марказий Комитетининг партия XXVI съездига лойиҳасидан келиб чиқади.

Қурилиш ташкилотларининг коллективларида, шаҳардаги қурилиш индустрияси корхоналарида бу муҳим партиявий ҳужжат ҳар томонлама қизиқиш билан муҳокама этилиши пайтида КПССнинг навбатдаги съездини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш учун янги марралар белгиланмоқда.

Шаҳарда капитал қурилишнинг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш давом этмоқда, халқ хўжалигининг бошқа соҳалари билан иқтисодий алоқалар кенгаймоқда. Юнусобод, Қорасув, Сергели массивларида маданий-маиший объектлар билан комплекс ҳолда йирик уй-жой микрорайонлари вужудга келтириш ниҳоясига етказилмоқда. Собир Раҳимов, Октябрь, Киров районларида эски уй-жой фондини реконструкциялаш кенг миқёсда давом эттирилмоқда. Маданий-маиший, илмий ва савдо объектлар билан бирга уй-жой қурилиши комплекс равишда олиб борилаётган «Олмазор» микрорайонида қурилиш ишлари юксак суръатда амалга оширилянти. Район қозонхоналари, сув тўпловчи ва тозалаш иншоотлари, газ тақсимлаш станциялари ва электр подстанцияларининг қувватлари оширилмоқда.

Шаҳарнинг қурилиш индустрияси «ИИС—04» серияли прогрессив конструкцияларни ишлаб чиқариш, биноларнинг томларини янгича ёпиш шунингдек енгил металл конструкциялардан қуриладиган объектларнинг тўла комплектларини тайёрлаш бўйича янги қувватларга эга бўлди; сополдан нақшли плиталарни, гипсдан турли қурилиш материалларини саноат усулида ишлаб чиқариш йўлга қўйилди. Йирик панелли уйсозлик корхоналарининг қувватлари деярли 150 минг квадрат метрга ошди.

Бу ҳақда алоҳида тўхталиб ўтишга тўғри келади. КПСС Марказий Комитетининг партия XXVI съездига лойиҳасининг VII «Капитал қурилиш» бўлимида хусусан мана шундай дейилган: **«Уйсозлик комбинатларини янада ривожлантириш ва техника билан қайта жиҳозлаш таъминлансин, уларнинг қувватидан тўлароқ фойдаланилсин. Уй-жой қурилишининг умумий ҳажмида йирик панелли ва катта ҳажмдаги блокли уй-жойлар қуриш салмоғи оширилсин».**

Бу программани амалга ошириш учун шаҳримизда дурустгина база яратилди. Беш йиллик мобайнида 2-уйсозлик комбинати реконструкциядан чиқарилди. Уй-жой қурилиш трестининг йирик панелли уйсозлик заводини реконструкциялаш тугалланиб, уни ишга туширишга тайёргарлик кўрмоқда. Бу ерда янги «148» серияли 9 ва 12 қаватли биноларнинг жиҳозларини оммавий суръатда ишлаб чиқариш бошланади.

Хўжалик ҳисоби асосида ишловчи пудратчи бригадалар бажарадиган иш ҳажмлари йилдан йилга ошиб бормоқда. Йирик панелли уйсозликда бу метод билан барча ишларнинг 80 процентдан кўпроғи бажарилмоқда. Бу борада ҳам тошкентлик бинокорлар олдида муҳим вазифалар бор. КПСС Марказий Комитетининг лойиҳасидаги **«Қурилишни бошқаришнинг ўрта бўғинини хўжалик ҳисобига ўтказиш ниҳоясига етказилсин»** деган сўзлар ҳам бизни бригада пудратини янада кенгроқ жорий этишга сафарбар этади.

Ҳозир шаҳардаги 700 га яқин бригада ана шу янги самарали методда иш олиб бормоқда. Уларнинг ҳаммаси халқ хўжалик объектларини муддатидан илгари ёки ўз муддатида бунёд этишмоқда, уларнинг таннархини камайтиришмоқда. 1, 2-уйсозлик комбинатлари, Уй-жой қурилиши тресті, «Таштракторстрой», «Висотстрой», «Ташметрострой», «Ташсантехгазмонтаж», «Узэлектромонтаж», «Гордорстройремонт» трестларининг коллективларида пудрат усулида айниқса самарали меҳнат қилинмоқда.

Хўжалик ҳисобини кенг жорий этиш туфайли «Меҳнат эстафетаси» принципида ишлаган Б. Шукуров (Уй-жой қурилиш тресті), В. Шевченко («Строймеханизация» тресті), В. Хлопоткин («Промстройкомплект» ишлаб чиқариш бирлашмаси), Р. Гайнуллин (159-трест), И. Лисий («Ташметрострой» тресті), Т. Бўтабоев («Ташгаз» бирлашмаси), В. Омельченко («Средазтрансстрой» тресті), Т. Самиғов (12-қурилиш тресті)лар бошчилик қилаётган бригадалар доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигига қадар беш йиллик топшириқларини бажардилар.

Янги беш йилликда шаҳарсозлик қурилиши масалаларини аҳолининг иш жойларини уй-жой қурилиши ялпи равишда олиб борилаётган жойларга яқинлаштириш, транспорт тез ҳаракат қиладиган йўллар тармоғини кенгайтириш билан комплекс равишда ҳал этишни кўзда тутяпмиз. Ўзбекистон ССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигига қадар метрополитеннинг ҳозир қурилаётган навбатдаги линиясини ишга тушириш планлаштирилмоқда. Беш йилликнинг дастлабки йилида аэропортни реконструкциялашни ниҳоясига етказиш, аудио уйини қуриш, шунингдек телеминора ва бошқа кўпгина ноёб объектларни ишга тушириш кўзда тутилмоқда.

Ўнинчи беш йиллик учун белгиланган Бош планнинг асосий йўналишларини ҳаётга татбиқ этиш бўйича кўпгина ишлар қилинди. Аммо бу ишларнинг суръатларини қаноатланарли деб бўлмайди.

Шаҳардаги Чилонзор, Акмал Икромов, Октябрь ва Киров районлари шунингдек, уй-жой қурилиши ялпи суръатда олиб борилаётган қатор йирик массивларни планлаштиришни ташкил этиш масалалари суст ҳал этилмоқда. Бу районларда мактаблар, мактабгача тарбия болалар муассасалари, соғлиқни сақлаш, маиший савдо объектлари, транспорт хизмати, инженерлик таъминотини тараққий эттириш бўйича катта қолоқликка йўл қўйилмоқда.

Бизнинг ҳозирги планларимиз ана шу проблемаларни ҳал этишга қаратилмоқда.

Маълумки, уй-жой қурилиши ҳам катта қийинчиликлар билан олиб борилянти.

Қувватлар ва маблағларни кўплаб объектларга сочиб юбориш давом этмоқда, тугалланмаган объектлар ҳажми ошянти.

Уй-жой қурилиши сифатини тубдан яхшилашга биз ҳалигача эришганимиз йўқ. Уй-жой фондини, кўпгина территорияларни, биноларни, айрим йўлларни асрашда ҳам нуқсонларга йўл қўйилянти.

Қурилиш ва шаҳар хўжалигига раҳбарлик методларида нуқсонларга йўл қўйилаётганлиги, прогрессив қурилиш конструкциялари, янги пардозлаш материаллари ишлаб чиқариш бўйича қурилиш индустрияси базаларини ривожлантиришда жиддий қолоқликка йўл қўйилаётганлиги, бунга сабаб бўлмоқда.

Биз ҳозир бу масалаларни ҳал этишга барча куч-ғайратни сафарбар этяпмиз. Бунда коммунистлар етакчи роль ўйнашлари керак. Бугунги кунда капитал қурилиш олдида турган кўп планли вазифаларни қурилиш бўлинмаларини иқтисодий ва техника хизматлари билан мустаҳкамламасдан туриб ҳал этиб бўлмайди. Кейинги йилларда бу соҳага ҳар жиҳатдан тайёрланган ишлаб чиқариш ташкилотчилари, инженер ва иқтисодчилар сафарбар этилди. Инженер-техник ходимлар орасида партия сафи ҳам ўсди. Буларнинг ҳаммаси иш сифатини ошириш, ишлаб чиқариш масалаларини янада яхшироқ ҳал этишга имкон бериши лозим. Бу борада уй-жой, саноат корхоналари, маданий-маиший ва коммунал бинолари қурилиши бўйича шаҳар ва районларнинг штаблари фаолияти айниқса самаралидир. Бу штабларнинг составлари масъул партия ходимлари, қурилиш-монтаж ташкилотларининг, шунингдек буюртмачи корхоналар ва бошқа ташкилотларнинг вакилларидан тузилмоқда. Штабларнинг фаолияти узоқ муддатли хўжалик алоқаларини тараққий эттириш ва мустаҳкамлаш, ишда юксак натижаларга эришиш учун қурилиш қатнашчиларининг масъулиятини оширишга қаратилган.

Муҳим халқ хўжалик объектлари қурилишида ташкил этилаётган муваққат партия группалари ўзини аъло даражада оқлади. Бош пудратчи қурилиш-монтаж ташкилотлари, ёрдамчи-пудратчи коллективларнинг коммунист вакилларини бирлаштирган бу муваққат партия группалари муҳим ишлаб чиқариш масалаларини ҳал этишга, қурилиш ишларини муваффақиятли олиб боришга актив ҳисса қўшмоқда.

Шаҳар партия ташкилотининг асосий ғамхўрлик предмети кадрларни тайёрлаш ва қайта тайёрлаш, қурилишларни юксак малакали мутахассислар билан таъминлашдан иборат. Бунинг учун «Главташкентстрой»да республика монтаж ва махсус қурилиш министрлигида ҳунар-техника билим юртларининг кенг тармоғи вужудга келтирилган, ўқув ишлаб чиқариш комбинатлари муваффақиятли иш олиб бормоқда.

Бу доимий меҳнат коллективларини таркиб топтириш, эртанги кун қурилишларига дадил қараш имконини бермоқда. КПСС Марказий Комитетининг «Кадрлар билан мустаҳкамлаш ва бинокорларнинг доимий меҳнат коллективини вужудга келтириш бўйича «Липецстрой» тресті партия комитетининг иши тўғрисида»ги қарорини бажара бориб, Тошкент шаҳар партия комитети, «Главташкентстрой», монтаж ва махсус қурилиш министрлигининг трест ва бошқармалари партия ташкилотлари бу ҳужжатни амалда ҳаётга татбиқ этиш бўйича конкрет тадбирларни белгиладилар.

«КПСС XXVI съездига — 26 зарбдор ҳафта», «Мамлакат коммунистлари анжумани очиладиган кунгача — 1981 йил биринчи квартали планини бажарамиз» шиорлари остида кенг қулоч ёйган социалистик мусобақа КПСС XXVI съездига тайёргарлик кўришнинг ажралмас таркибий қисми бўлиб қолди. Юзлаб меҳнат коллективлари партиямизнинг XXVI съездини зарбдор меҳнатлари билан кутиб олишга ҳаракат қилишиб, ўзларининг меҳнат совғаларини тайёрлашянти. Ҳеч шубҳа йўқки, тошкентлик қурувчилар мамлакатимиз ҳаётидаги бу муҳим воқеани муносиб кутиб оладилар; ўн биринчи беш йилликнинг қурилиш программасини муваффақиятли амалга ошириш учун ўзларининг бутун куч ва маҳоратларини сафарбар этадилар.

Нури Абдуллаева ўзининг меҳнатсеварлиги билан чинни заводи коллективи ҳурматини қозониб келаётган комсомол-ёшлардан биридир. Комсомол-ёшлар бу ҳаракатчан қизни ўзларига бригадир қилиб сайладилар. Етакчи ҳар бир ишда ҳамкасбларига ўрнак бўлмоқда.

СУРАТДА: Н. Абдуллаева.

Ҳ. Шодиев фотоси.

• Атроф-муҳит муҳофазасига — муҳим эътибор

ШАҲРИМИЗ ОСМОНИ МУСАФФО БЎЛСИН

✦ ИНСОННИНГ ТАБИИЙ МУҲИТГА ТАЪСИРИ
✦ КЎРИНМАС ЁВ
✦ ҲАВОНИ ТОЗА САҚЛАШ — ЎЗ САЛОМАТЛИГИМИЗНИ МУҲОФАЗА ҚИЛИШ ДЕМАКДИР.
✦ МУАММОЛАР ВА ДОЛЗАРБ ВАЗИФАЛАР

— Халқимизда «ерни қаттиқ тепма — чанг чиқарасан, ариқ сувига кир чайма — заҳарлайсан» деган гап бор. Бунинг замирида катта маъно ётади. Яъни инсон барча ноз-неъматларни тупроқдан ундириб олади. Ҳаво ва сувсиз эса умуман ҳаёт бўлиши мумкин эмас. Демак, одамлар ўз ҳаётлари учун зарур бўлган тупроқ, ҳаво ва сувни чанг ва зарарли чиқиндилардан тоза сақлаш кераклигини қадим замонлардаёқ тушунишган. Инсониятнинг тараққий этиши, фан ва техника тез ривожланиб, табиатни ўзлаштириш суръати беқиёс ўсган сари атроф-муҳитни муҳофаза қилиш зарурати туғилди.

Фан ва техниканинг ҳозирги босқичи, саноат ва автомобиль транспортининг ривожланиш жараёни табиий ресурслардан фойдаланиш, уларни қайта ишлаш билан боғлиқ бўлиб, атроф-муҳитни, тупроқ, сув, ҳавони ифлослантиради.

Маълумки, биз нафас олаётган ҳаво 13 хил газдан иборат. Бироқ, ҳозирги кунда саноат корхоналарининг иши, автомобиль транспортининг ҳаракати, ахлат, хазон ёндириш туфайли атмосферага зарарли газлар кўтарилади. Кўмир, нефть, газ, турли чиқиндилар ёқилганда олтингугурт ва бошқа зарарли моддалар ажралиб чиқади. Айниқса, автомобиллар ҳавони кўпроқ ифлослантиради. Чунки бир минг автомобиль бир кунда 3 тоннадан ортиқ ис гази чиқаради.

Ҳавога чиққан газ ва бошқа бирикмалар ўсимликлар ва тирик мавжудотнинг ҳаётига салбий таъсир этибгина қолмай, бошқа моддалар билан ҳам реакцияга киришар экан. Кузатувларга кўра, темир саноат тараққий этган шаҳарда қишлоқдагига нисбатан йигирма марта тезроқ занглар экан. Буларнинг ҳаммаси атмосферани ифлослантираётган «кўзга кўринмас ёв»нинг ишидир.

Бизнинг мамлакатимизда атроф-муҳитни муҳофаза қилишга катта эътибор берилянти. «Атмосфера ҳавосини муҳофаза қилиш ҳақида»ги СССР Қонуни 1981 йил 1 январдан бошлаб кучга кирилди. Чунки саноат ва транспортнинг жадал ривожланиш шароитида табиий муҳитни асраш, кишилар саломатлигини сақлаш муҳим вазифалардан биридир. КПСС Марказий Комитетининг «СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1981—1985 йилларга ва 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган асосий йўналишлари» тўғрисидаги лойиҳасида бу вазифа алоҳида таъкидланган. Унда зарарли моддаларнинг атмосферага чиқариб ташлашни камайтириш ва чиқарилаётганларини заҳарли аралашмалардан тозалашни яхшилаш кераклиги кўрсатиб ўтилган. Бу газ ва чангларни ютувчи ғоят самарали аппаратлар, атроф табиий муҳитнинг ҳолатини назорат қилувчи приборлар ва автомат станциялар ишга туширилишини тақозо этади.

Тошкентда атмосфера ҳавосининг ифлосланиш даражасини мунтазам кузатиб бориш ва назорат қилиш йўлга қўйилганига ўн беш йил бўлди. Шаҳарда кузатиш пунктлари ва маршрут линиялари ташкил этилган бўлиб, ҳаво ифлосланишини назорат қилувчи кўчма лабораторияларни ҳамшаҳарларимиз яхши билишади. Метрополитен ҳавоси ҳам мунтазам кузатиб борилади.

Шаҳримиз ҳавосини асосан йирик саноат корхоналари ва минглаб автомобиллар чиқараётган газлар бузади. Бунинг устига озодагарчиликни сақлаши лозим бўлган муассасаларнинг беғамлиги оқибатида ёз фаслида турли чиқинди, кузда хазон ёндириб юборилянти. Оддий ҳисоб-китоб қилиб кўрайлик: айни ёз кезларда ҳар бир киши ҳисобига кўчага 2 килограммдан маиший чиқинди чиқарилади. Демак салкам икки миллион аҳолиси бўлган шаҳримиз кўчаларида бир кунда 2 минг тоннага яқин маиший чиқинди бўлади. Унинг орасида ковун-тарвуз пўчоғидан тортиб, дорихонадан сотиб олинган антибиотикларгача бор. Бефарқ кишилар ана шу табиий ва сунъий чиқиндилар қўшилиб аланга олганда қандай заҳарли моддалар ҳосил бўлишини ўйлаб-нетиб ўтирмай гугуртни ишга солишади. Наҳотки, уларнинг ўзлари ҳам шу ҳаводан нафас олишмаса?

Тошкент осмонидаги ҳаво географик ва иқлим шароитига кўра турғун эканлигини ҳамшаҳарлар унутмасликлари керак. Ёзнинг иссиқ ва қуруқ келиши, қишнинг совуқ ва нам бўлиши, шамолнинг эса ғоят кучсиз эсиши Тошкент иқлимининг асосий хусусиятларидир. Бу эса шаҳар ҳавосининг янгиланиб туриши қийинлигини, ифлосланишга мойиллигини кўрсатади. Шу боисдан шаҳар ҳавосини метеорологик шароит ҳисобга олинган ҳолда кузатиб бориш мумкин. Масалан, шамол турган кунлари атмосфера қатламлари яхши аралашади, зарарли чиқинди газлар бир жойда тўпланиб қолмайди. Шамолсиз, ҳаво босими ортган кунлари эса чиқинди бирикмалар қалин тумансимон булут ҳосил қилиб, ер юзасига яқин сузиб юради. Шуниси қувончлики, ҳозир Тошкентда ҳавонинг метеорологик шароитга кўра ифлосланишини ўрганиш ва прогнозлаш хизмати йўлга қўйилган. Эндиликда метеорология шароити ёмон бўлган тақдирда ҳавони ифлослантирувчи йирик саноат корхоналари, автомобиль хўжаликлари ва санитария-эпидемиология хизмати органлари огоҳлантириб қўйилянти. Кўпчилик корхоналар бу даврда зарарли чиқиндилар ажратувчи иш жараёнларини вақтинча тўхтатишянти, тозалаш қурилмалари нуқсонсиз ишлашини таъминлашянти, кам чиқинди ажратувчи ёнилғилардан фойдаланишянти. Абразив комбинати, лак-бўёқ заводи ва пойафзал фабрикаларида бу иш яхши йўлга қўйилган. Афсуски, айрим корхоналарнинг раҳбарлари метеорологик маълумотларга бефарқлик билан қарашянти. Айниқса, «Узбексельмаш» заводи ва Октябрь революцияси номидаги тепловоз вагон ремонт заводи раҳбарлари ҳаво бассейнини муҳофаза қилишга қаратилган тадбирларни ўтказишдан бош тортишянти. Наҳотки уларга ишчи ва хизматчиларининг, қолаверса ўзларининг саломатликлари керак бўлмаса?

Яқинда шаҳримизда атмосферага зарарли моддалар чиқарувчи манбаларни инвентарлаш ўтказилди. Ана шу умумдавлат аҳамиятига молик тадбирга ҳам панжа орасидан қараганлар бўлди. Шуниси ачинарлики булар орасида ишлаб чиқаришда юқори кўрсаткичларга эришаётган донгдор корхоналар бор. Жумладан, «Таштекстильмаш», «Ташавтоматика», «Эталон», «Миконд», газ аппаратлари, «Компрессор» заводлари, «Вторчермет» бирлашмаси инвентаризация маълумотларини ўз вақтида топширишмади.

Шаҳар Давлат автомобиль инспекцияси ҳам кўчаларимизни тутунга тўлдираётган, мотори яхши созланмаган машиналарга қарши кескин кураш олиб бораётгани йўқ. Дудбуронидан бурқситиб тутун чиқараётган ўнлаб автомобилларни ҳар куни кўриш мумкин. Атмосфера ифлосланишининг 40 проценти автомобилларга тўғри келишини унутмаслик керак. Шаҳар кўчаларида автомобиль транспорти ҳаракатини бошқаришга жиддий эътибор қаратилиши, чорраҳалар, бекатларда кўп тўхтаб қолинишини имкони борича камайтириш лозим. Ёнилғи системасида нуқсон бўлган машиналарнинг кўчага чиқишига чек қўйиш керак.

Мамлакатимизда шаҳар ва қишлоқларни кўкаламзорлаштириш, ҳаво ва сув ҳавзаларини муҳофаза қилишга катта эътибор берилаётгани кишини қувонтиради. Масъулиятсизлик билан ҳаво булғанишига йўл қўяётган раҳбарлар, хазон ёқиб ёки бузуқ автомобилини кўчага ҳайдаб чиқиб, инсофсизлик қилаётган шахслар эндиликда қонун олдида жавоб беражакларини унутмасликлари керак.

Келинг, шаҳримиз ҳавоси мусаффо бўлишига ҳаммамиз ҳисса қўшайлик!

Н. БЕЛОБОРОДОВА,
В. А. Бугаев номли Ўрта Осиё илмий-тадқиқот институтининг атмосфера ҳавоси ва тупроқ ифлосланишини ўрганиш лабораторияси мудири.

М. МУРОДОВ,
«Тошкент оқшоми» мухбири.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ТАСС МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

СИФАТ БЕЛГИСИ ҚЎЙИЛГАН

СОФИЯ. Г. Димитров номли Варна кемасозлик комбинатида бултур қуриб битказилган кемаларнинг деярли ярмисига олий сифат категорияси берилди. Кемасозларнинг юксак профессионал маҳорати, шунингдек фан ва техника ютуқлари, жумладан, кемаларнинг секцияларини блоклардан монтаж қилиб қуриш, автомат ва ярим автомат тарзида пайвандлаш усули кенг жорий этилиши бунга ёрдам берди. Совет мутахассисларининг илғор тажрибасидан фойдаланиш маҳсулот сифатини оширишда катта роль ўйнади.

МЕТАЛЛУРГЛАРНИНГ МАЖБУРИЯТИ

БУДАПЕШТ. Мамлакатга бир миллион тоннадан кўпроқ пўлат бериш, 20 миллион форинтликдан зиёд хом ашё ва энергияни тежаб қолиш — Мишкольцдаги В. И. Ленин номли комбинат металлургларининг мажбуриятидир. Ҳозир корхонада совет-венгер ҳамкорлиги доирасида янги конвертор цехи қурилиши жадал давом этмоқда, бу цехнинг биринчи навбати ўтган йилнинг охирида ишга туширилган эди. Цех қурилишига 10 миллиард форинт маблағ ажратилди.

ОБЪЕКТИВДА — ГДР. Боғча ёшдаги кичкинтойларни ноқулай об-ҳаводан «асровчи» бу конструкцияни Бад-Любенштейндаги медицина билим юртининг студентлари — ёш ихтирочилар яратишган.

АДН—ТАСС фотоси.

ЯҚИН ВА ЎРТА ШАРҚ МАМЛАКАТЛАРИДА

КОБУЛ. Саводсизликни тугатиш Афғонистон олдида турган энг муҳим вазифалардан биридир. Кейинги олти ой мобайнидагина Бағлон вилоятида 30 та саводсизликни тугатиш курси ташкил этилди. Бу курсларда 600 дан ортиқ ишчи ва деҳқон ўқимоқда. Ҳозирги вақтда мамлакатда жами 22 мингтадан ортиқ ана шундай курс ишлаб турибди. Уларда 500 мингдан кўпроқ киши ўқиш ва ёзишни ўрганиб олмоқда.

***

ДЕҲЛИ. Балиқчиликни ривожлантириш Ҳиндистон экономикаси учун катта аҳамиятга эга. Денгиз маҳсулотлари давлатга ҳар йили 2,5 миллиард рупия даромад келтираётган экспорт маҳсулотининг энг муҳим қисмидир. Балиқ овлашни кўпайтириш кўп жиҳатдан мамлакатда озиқ-овқат проблемасини ҳал этишга кўмаклашмоқда. Шимоли-Шарқий ва Шимоли-Ғарбий соҳилда замонавий порт марказларини ишга тушириш билан денгиз маҳсулотлари овлаш ва уларни экспорт қилишни анча кўпайтириш мўлжалланмоқда. Балиқ саноатини ривожлантиришнинг узоқ муддатга мўлжалланган программасига мувофиқ Виравал ва Парадип шаҳарларида янги порт объектлари, консерва заводлари, кемасозлик ва кема ремонти корхоналари қуриш мўлжалланмоқда.

***

БАҒДОД. Ироқ пойтахтида бутуниттифоқ «Сельхозпромэкспорт» бирлашмаси билан Ироқ савдо министрлиги ўртасида мамлакат шимолида элеваторларни кенгайтиришга мўлжалланган йирик битим имзоланди.

Битимга мувофиқ Совет Иттифоқи Махмур, Захо, Бааж, Сулаймония ва Киркук шаҳарларида элеваторлар сиғимини 115 минг тонна кенгайтириш мажбуриятини олади. Бу элеваторлар совет мутахассисларининг кўмагида қурилган эди.

АҚШНИНГ ЁРДАМИ БИЛАН

ПАРИЖ. Сальвадор Компартияси Марказий Комитетининг аъзоси Норма Гевара «Юманите-демании» газетаси мухбири билан суҳбатда қуйидагиларни айтди: Хунта АҚШнинг ёрдами билан кейинги 50 йил мобайнида Сальвадор халқи бошига энг қонли кулфатларни солмоқда. Реакцион режим армиясида хизмат қилаётган ёлланган қотиллар ватанпарварларни, ишчилар, деҳқонларни, зиёлиларнинг вакилларини, студентларни кўплаб қамоққа олмоқдалар. Улар синфларда ўқитувчиларни, черковларда руҳонийларни ўлдирмоқдалар.

Бироқ зўравонлик ва бедодликка қарамай, деб таъкидлади Н. Гевара, Хунта Сальвадор халқининг қаршилигини енгишга муваффақ бўла олмади. Сальвадор халқининг озодлик ва демократия йўлидаги кураши кун сайин кучаймоқда. революцион, ватанпарвар кучлар мустаҳкамланмоқда. Фарабундо Марти номли Миллий Озодлик Фронтининг отрядлари АҚШ етказиб берган замонавий қурол-яроғлар билан таъминланган қотилларга қарши жангларда тобора янги-янги муваффақиятларга эришмоқдалар.

Н. Гевара бизнинг ишимиз ҳаққоний иш, деб уқтириб, Сальвадор халқи катта жанглар арафасида турганлигини қайд этди. Ана шу жанглар Сальвадор халқи олиб борган кураш оқибатини белгилаб беради. кенг халқ оммасининг манфаатларини ифода этувчи революцион демократик ҳукумат тузилишига олиб келади.

Меҳнаткашларга ҳамма шарт-шароитлар яратиб беріляпти. Тошкент тўқимачилик комбинати ишчиларига ўтган йили 380 та квартира берилди. Бу йил эса яна 300 оила уй-жойга эга бўлади. Аёлларнинг хотиржам ишлашлари учун уларнинг фарзандларига боғча-яслилар қуриб берилмоқда. Бу йил яна бир— 390 ўринли болалар боғчаси фойдаланишга топширилади.

СУРАТДА: комбинат болалари тарбия олаётган кўркам боғча залларидан бирида.

Т. Пун фотоси. (УзТАГ).

«УСТОЗИМ ЯШАШНИ ЎРГАТДИ»

Ўша — биринчи сентябрь куни у ҳамма синфларга бирма-бир кириб чиқди. Юқори синфдаги овози дўриллаб қолган йигитчалар ҳам, биринчи синфга энди қадам қўйган, ҳали партада ўтиришни тузук ўрганмаган, сочига бантик таққан қизалоқлар ҳам ўрнидан туриб у билан баравар саломлашар эдилар.

Бундай саломларни у кўп эшитган. Салкам қирқ йилдан буён мана шунақа синфларга кириб келади-ю болалар билан саломлашади. Кейинги пайтда унинг саломатлиги ёмонлашиб қолди. Бироқ мактаб коллективи уни «қўйиб юборгиси» келмасди. Ўша куни у нималарни ўйлади экан? Эҳтимол, урушдан қайтганида мактаб фақат иккита хонадан иборат бўлганини эслагандир? Эҳтимол, қиш чилласида тунука печкага ўтин ёқиб болаларни иситганини ўйлагандир? Маҳалла аҳлини тўплаб ҳашар қилиб янги синф хоналари қуришгани, каттакон боғ бунёд қилишгани эсига тушгандир?

Унинг нима ўйлаганини ҳеч ким билмади. У ўз туйғуларини ҳеч нимга айтмади. Ўша куни кечаси тўсатдан вафот этди. Эртасига кўчага одам сиғмай кетди. Участка вакили машина ҳаракатини тўхтатиб туришга мажбур бўлди. Уйдан қабристонгача бўлган масофада юзлаб одамлар уни елкаларида кўтариб боришди. Улар орасида жаҳонга таниқли академик ҳам, маҳалланинг қоровули ҳам, оташнафас шоир ҳам, республиканинг нариги чеккасида ишлайдиган механизатор ҳам бор эди. Ҳолбуки, унинг ўзи оддийгина одам эди —Чилонзор районидаги Улуғбек номли 131-мактаб директори эди.

Бир йили отпускадан фойдаланиб сафарга чиқиб кетдик. Қирғизистонда Олабуқа деган жой бор. Шу ердан ўтганимизда ярим кеча бўлиб қолди. Саричелаккача ҳали олис эди. Яқин атрофда қишлоқ йўқ. Охири чироқ кўриниб турган жойни топдик. Нима деб чақиришни ўзимиз ҳам билмаймиз. Бир амаллаб уй эгасини уйғотдик. Қирғиз йигит очиқ чеҳра билан қарши олди. Кўрпа-кўйлмай дастурхон ёзди. Эрта билан турганимизда айниқса қизиқ бўлди. Орамизда Тошкент Давлат университетининг домласи ҳам бор эди. Мезбон олма дарахтига боғлаб қўйилган қўйни етаклаб домланинг олдига олиб келди.

—Рухсат берсангиз шуни сўйсам,—деди қўлини кўксига қўйиб.

Ҳаммамиз қатъият билан рад этдик. Биринчидан, бу одамни яхши танимаймиз. Иккинчидан, ҳали йўлимиз олис. Меҳмондорчиликка вақт йўқ.

— Нима деяпсиз домла!—деди мезбон ранжиб. —Сиз менинг устозимсиз. Университетда бир семестр қўлингизда таълим олганман.

Домла уни эсломади.

—Тўғри, ўқиш қолиб кетди, — деди мезбон. —Отам касал бўлиб қолди. Қишлоққа қайтмасам иложи бўлмади. Барибир оз бўлса ҳам сизнинг сабоғингизни олдим. Қачондир шуни оқлашни дилимга тугиб қўйган эдим.

Гап меҳмондорчиликда эмас. Аммо мана шу манзаранинг ўзи ҳаяжонли эди. Ўшанда болалик пайтимда эшитган бир афсона яна ёдимга тушди.

Эмишки, кунлардан бирида Навоий билан Ҳусайн Бойқаро овга чиқишибди. Қайтишаётганида бир қишлоқдан ўтибдилар. Йўл четида турган етти ёшли болакай уларга салом берибди. Шоҳ алик олиб ўтиб кетаверибди. Алишер Навоий шошилиб отидан тушибди-ю, боланинг истиқболига юрибди. Қўш қўллаб сўрашибди-да, қайтиб отига минибди. Ҳусайн Бойқаро ҳайрон бўлибди.

— Сиз жаҳонга таниқли шоир бўлсангиз, бунинг устига салтанатнинг вазири бўлсангиз, наҳотки мана шу бола билан отдан тушиб саломлашишингиз шарт бўлса?

— Гап болада эмас, —дебди шоир. — Бу боланинг отаси бир вақтлар менинг саводимни чиқарган. Мен унинг олдида ҳамиша қарздорман.

Бу воқеа чиндан ҳам бўлганми-йўқми бунисини билмайман-у, лекин Алишер Навоийдан худди шундай инсонийликни кутиш мумкинлигига ҳеч ким шак келтиролмайди.

Бугунги кунда ҳаётимизда мураббийлик масаласига қанчалик катта эътибор берилаётгани бежиз эмас. Негаки, инсон ҳамиша кимнингдир ёрдамида қаддини ростлайди.

«Мактабда ёмон ўқирдим. Ростини айтганда шўхлигим ҳам етиб ортар эди. Аввал кўчада, кейин маҳаллада «кузур» бўлиб олдим. Ўн беш ёшдан чекишни ўргандим. Кейин ичиш бошланди. Билмадим, агар қўшнимиз Юсуф ака ёрдам бермаганида ҳаётим қаёққа қараб кетарди? Бир куни Юсуф ака мен билан узоқ суҳбатлашди. Уришмади, койинмади, насиҳатгўйлик қилмади. Фақат бу кетишим яхшиликка олиб бормаслигини тушунтирди. Қўлимдан етаклаб заводга олиб борди. Тўғриси аввалига заводдаги иш менга ёқмади. Аввалгидек таралла-бедод қилиб юришни қўмсар эдим. Бироқ Юсуф ака бунга йўл қўймади. Завод ёнидаги кечки мактабга жойлади. Иш билан, ўқиш билан банд бўлиб кетдим. Кейин заводдаги тенгқурларим билан дўстлашиб олдим.

Ҳозир қисматимдан норозиман, десам нонкўрлик қилган бўламан. Ишим яхши. Катта-кичик ўртасида ҳурматим жойида. Завод икки хонали уй берди. Иккита болам бор. Хотиним ўқитувчи. Уйимизда қачон бирон йиғилиш бўлса, дадам билан ёнма-ён Юсуф ака ўтиради. Бу одамнинг мендан бошқа ҳам шогирдлари кўп. Кеча ўзим шогирд эдим. Ҳозир иккита болага фрезерчилик ҳунарини ўргатаяпман»... «Ташсельмаш» заводининг ишчиси Шавкат Муродов ёзган бу сўзларга бирон қўшимча қилиш қийин. Бу оддий гаплар остида инсон тақдирининг бурилиш нуқтасида, йўл бошида турган устозига бўлган чуқур эҳтиром ўз ифодасини топган.

Авваллари шогирд мустақил ишга ўтиши олдидан устозига бош-оёқ сарпо қилиш одатлари бўлган. «Оқ фотиҳа» олиш удумлари бўлган. Бугунги кунда шогирд устозига совға-салом қилиши шарт эмас. Бироқ, унинг хизматларини ёдида сақласа, устозининг ишини ҳалол давом эттиролса, шунинг ўзи катта мукофот. Шунга қарамай карвон бехато бўлмас, деганларидек, устозига нолойиқ шогирдлар ҳам учраб туради.

Бу воқеа ўтган йил қишда бўлган эди. Автомобилчи инженер танишим бор. Шунинг машинасига тушиб қолдим. Танишим ишининг яхшилигини, ҳар қандай машинани кўз юмиб ремонт қилиб ташлашини, эшигига харидорлар тез-тез келиб туришини фахрланиб гапириб борарди. Бекат ёнидан ўтиб кетаётганимизда бир одам қўл кўтарди. Танишим машинани хиёл секинлаштирди-ю, кейин бирдан ғизиллатиб ҳайдаб кетди.

— Танийсизми?—дедим бекатда қолган одамга имо қилиб.

— Биламан!— танишим энсаси қотиб қўл силтади. — Ўлгудек эзма одам. Мактабда математикадан дарс берган. Нима, мен унга аравакашманми?

Кулдим.

— Менга ҳам аравакаш эмассиз-ку.

Танишим мулойим жилмайди.

— Сиз бошқасиз.

Унинг айтолмаган гапини тушуниб турардим. Ҳозир бўлмаса ҳам қачондир менга иши тушиши мумкин. Бироқ, собиқ ўқитувчисига энди иши тушмайди. Шунинг учун унга хизмат қилишни хоҳламайди. Тўғри. у собиқ домласига «хизмат қилиш»га мажбур ҳам эмас. Бироқ, кекса ўқитувчининг орқасидан ёмонлашга унинг қандай маънавий ҳуқуқи бор? Ахир бугунги кунда унинг автомобилсоз инженер бўлишида, эшигида қатор-қатор харидорлар кутиб туришида ўша ўқитувчининг хизмати йўқми?

Тағин бир воқеа ёдимда. Бир дўстим бор— фан доктори. Бир куни у қизиқ воқеани гапириб берди.

— Студентликда ўртачагина ўқиган йигит бор эди. Шу бола аспирантурага киришимга кўмаклашсангиз, сизнинг ёрдамингизда олим бўлсам, деб кўп ялинди. Хеч кими йўқлигини, бутун умрини фанга бағишлашга аҳд қилганини қайта-қайта айтавергандан кейин унга кўмаклашишга қарор қилдим. Диссертациясини қайта-қайта ишлашга тўғри келди. Охири илмий совет уни маъқуллади. Қизиғи шундаки, шогирдим кандидатлик дипломини қўлга олганидан кейин кўчада кўрса салом бериш эсидан чиқиб қоладиган бўлди. Майли, мен ундан хафа эмасман. Мен ўзимдан хафаман. Ўша пайтда бу йигитчадан анча яхшироқ ўқийдиган студент шогирдларим бор эди. Ўшалардан бири олим бўлса, фанга кўпроқ фойдаси тегарди. Бу шогирдим эса менинг ишимни давом эттира олишига ишонмайман. Ҳолбуки, мен ўзим қилолмаган ишларни шогирдларим қилишини жуда хоҳлайман.

Дўстимнинг мана шу гапида жуда чуқур мантиқ бор. Бургут боласини учирма қилаётганида ўзидан кўра баландроқ парвоз қилишга мажбур этаркан. Агар шогирд устозининг ишини давом эттирмаса, устози бошлаган ишни янги чўққиларга олиб чиқмаса, у устозининг соясига айланиб юраверади. Бундай ҳолда тараққиёт бўлмайди. Шогирд ҳар қадамда устозига сизники маъқул деб қуллуқ қилиб тураверса-ю, бир қадам олдинга ўтолмаса, бу яхши устоз-шогирдлик белгиси эмас. Халқимиз устозидан ўзмаган шогирд шогирд эмас, деган гапни хўп ўйлаб айтган.

Албатта, устоз шогирд учун муқаддас бўлиб қолади. Бу борада Искандар Зулқарнайнининг жуда оқилона гапи бор:

«Мен устозимни отамдан улуғ деб биламан. Чунки отам менга ҳаёт берди, устозим эса яшашни ўргатди. Туғилиш осон, яшаш қийин».

Инсонни ҳаёт йўлига бошлаган, яшашни ўргатган устозларга чуқур таъзим қиламан. Шогирдини ўзидан ҳам яхшироқ, ўзидан ҳам эзгуроқ ишлар қилишга ундаган, ўзи интилган чўққиларга шогирдининг етиши учун елкасини тутиб берган устозларга янада чуқурроқ таъзим қиламан.

Ў. ҲАМИДОВ.

НАШРИЁТ ТУҲФАСИ

ҚИММАТЛИ ТЎҚҚИЗ МАСЛАҲАТ

Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлиги ва республика санитария маорифи уйи оналар ва болалар соғлиғини муҳофаза қилишга алоҳида эътибор бермоқдалар. Янги-янги шифохоналар ва болалар муассасаларини фойдаланишга топшириш билан бирга, оналарнинг медицина-гигиена билимларини оширишга ҳам алоҳида эътибор берилмоқда. Уларнинг буюртмаси билан «Медицина» нашриёти кўплаб китобчалар нашр этди. Уларнинг айримлари «Оналар мактаби» учун мўлжалланган бўлиб, етук мутахассислар томонидан тайёрланган.

«ЎЗБЕКИСТОНДА ХОТИН-ҚИЗЛАР СОҒЛИҒИНИ САҚЛАШ»

Бу китобча муаллифи Зоҳида Жамолова. Унда оналар ва болаларга кўрсатилаётган медицина ёрдами оналарнинг бурч ва ҳуқуқлари кўрсатиб ўтилган. Шунингдек, китобчада Ўзбекистон акушерлик ва гинекология илмий-текшириш институти томонидан олиб борилаётган ишлар ҳам баён этилган.

«БЎЛАЖАК ОНАГА МАСЛАҲАТ»

Хонадонга келин тушди, ҳомиладор ҳам бўлди. Бўлажак она бу вақтда ўзини қандай тутиши лозим? Ҳомиладорликнинг яхши ўтиши ва соғлом фарзанд кўриши учун бўлажак она нималарга алоҳида эътибор бериши керак?

Оналар шифокорлари Маҳмуда Қосимхўжаева ва Фарида Низомоваларнинг китобидан юқоридаги саволларга тўла жавоб топиш мумкин.

«ЯНГИ ТУҒИЛГАН БОЛАНИ ПАРВАРИШ ҚИЛИШ»

Ҳомиладор аёлнинг ой-куни яхши ўтиб, фарзанд кўрди. У энди чақалоғини қандай парвариш қилиши лозим? Матлуба Холхўжаеванинг китобчасида болалар нега йиғлоқи бўлиши, чақалоқ ётган хоналарда нималарга эътибор бериш кераклиги ҳақида қимматли маслаҳатлар берилган.

«Гўдад болани парвариш қилиш»

Бу китобчанинг муаллифи Матлуба Азимжоновадир. Китобчада бир ёшгача бўлган болаларни парвариш қилиш, гигиеник жиҳатдан тарбиялаш ва соф ҳавода сайр қилдиришга алоҳида аҳамият берилади.

«ГЎДАК БОЛАНИ ОВҚАТЛАНТИРИШ»

Китобчада кўкрак ёшидаги болалар овқат ҳазм қилиш органларининг ўзига хос хусусиятлари, жисмоний жиҳатдан нормал ўсиши учун уларни қандай овқатлантириш кераклиги, шунингдек боланинг овқатига қўйиладиган муҳим талаблар баён этилган. Данил Михайлович Ниёзов томонидан ёзилган бу китобча айниқса ёш ота-оналар учун фойдалидир.

«РАХИТ»

Китобча муаллифи Собит Собиров. Муаллиф китобчада рахит касалликларининг келиб чиқиш сабаблари, унинг олдини олиш ва даволаш ҳақида ҳикоя қилади.

«БОЛАЛАРДА МЕЪДА-ИЧАК КАСАЛЛИКЛАРИ»

Нима учун болалар кўпинча ёзда бундай касалликка чалинадилар? Бунга иссиқ иқлимнинг таъсири борми? Болалар меъда-ичак касалликларига чалинмасликлари учун ота-оналар нималарга эътибор беришлари керак? Медицина фанлари доктори, профессор Маннон Отаматович Мирзамуҳамедов томонидан ёзилган бу китобчадан юқоридаги саволларга тўлиқ жавоб топасиз.

«БОЛАЛАРДА ТОМЧИ ИНФЕКЦИЯЛАРИ»

Томчи инфекциялари деганда қандай касалликларни тушуниш мумкин? Қизамиқ ва қизилча болаларда қандай кечади? Сергей Тихонович Пак китобчасида ана шулар ҳақида ёзилади.

«МАКТАБГАЧА ЁШДАГИ БОЛАЛАРНИ ЧИНИҚТИРИШ»

Болаларни ёшликдан чиниқтириб ўстириш улар соғлиғини мустаҳкамлаб, турли касалликлардан сақлашда муҳим роль ўйнайди. Бунда қуёш воситасида чиниқтиришнинг аҳамияти катта. Бу ҳақда буюк пролетар ёзувчиси Максим Горький ҳам жуда тўғри таъкидлаган. У: «Ер юзидаги барча гўзалликлар она сутидан ва қуёш нуридан», деган эди.

О. Т. Ушнурцева китобчасида болаларни чиниқтириш усуллари ва уларни қўллаш ҳақида жуда кўп фойдали маслаҳатлар берилган.

БЕЛОРУССИЯ ССР. Беш йилликнинг якунловчи йилида харидорлар Минск йигирув-трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмасида тайёрланган 10 миллиондан ортиқ буюмни олишга муваффақ бўлдилар. Корхонада харидорларнинг талаби диққат билан ўрганилади, мода йўналишига қараб ассортимент тез-тез янгилаб турилади. Бу йил магазин пештахталарида чиқарилган 162 моделдан 102 таси янгидир.

СУРАТДА: ана шундай трикотаж кийимлар бу йил корхонада ишлаб чиқарила бошлайди. ТАСС фотохроникаси.

ОЛИМЛАР ЛАБОРАТОРИЯЛАРИДА

«МЎМИЁ ҲАПДОРИСИ»

Ўзбекистон медиклари республика Фанлар академиясининг олимлари билан ҳамкорликда яратган янги дори ана шундай деб аталади. Мўмиё биринчи марта пухта ўрганилди ва унинг шифобахш хусусияти илмий асосланди. Турли касалликларни даволашда жуда қадим замонлардан бери мўмиёдан фойдаланиб келинмоқда. Мўмиёнинг биологик активлиги, химиявий состави, киши организмига салбий таъсирини ўрганувчи кенг программа бажарилди.

Мўмиёни тадқиқ қилиш Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби профессор О. Ш. Шокировнинг кўп йиллик меҳнати билан бошланди. О. Ш. Шокиров биринчи бўлиб қадимий малҳамни илмий медицинада қўллади. У Шарқ ҳакимларининг мўмиёдан фойдаланишдаги уч минг йилдан кўпроқ тажрибасини ўргānди, юзлаб экспериментлар қилиб кўрди. Олим бу шифобахш модда бактерицид хусусиятларга эга эканлигини, биостимулятор сифатида таъсир кўрсатишини биринчи бўлиб исботлади. У суяк синганда даволаш учун мўмиёдан ҳапдори тайёрлади ва синаб кўрди.

О. Ш. Шокиров ишлаётган Ўзбекистон травматология ва ортопедия илмий-тадқиқот институтида қарийб 400 га яқин оёқ-қўллари синган бемор текшириб кўрилиб, улар мўмиё билан комплекс даволанди. Тажрибаларнинг кўрсатишича, халқ дориси билан даволаш туфайли шикастланган жой ўртача 25 кун ичида тузалди.

Ана шу ишларнинг натижалари мўмиёнинг барча хусусиятларини комплекс ўрганишни талаб қилди. Бу ишларни республика Соғлиқни сақлаш министрлиги ўлка медицинаси илмий-тадқиқот институти мутахассислари раҳбарлигида олимларнинг катта коллективи олиб борди. СССР Соғлиқни сақлаш министрлиги фармакология комитети олинган материаллар асосида мўмиёни ҳапдори сифатида клиника синовидан ўтказишга рухсат берди. Бу ишни бир йўла мамлакатдаги бир қанча илмий ва медицина марказлари ўтказа бошлади. Клиника шароитларидаги синов программаси икки йилга мўлжалланган бўлиб, ундан кейин янги дорини клиникаларда кенг қўллаш имкониятини кўриб чиқилади.

—Ҳозирги вақтгача, — деди Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги Ё. Х. Тўрақулов, — мўмиё барча касалликларни батамом даволайди, деб ишонадилар. Аммо бу нотўғри. Клиник синовлар бизга қайси касалликларни мўмиё билан даволаш мақсадга мувофиқ эканлигини аниқ белгилаб беради. Шу вақтгача биз мўмиё ёрдамида фақат суяк шикастланишини даволаб келган эдик. Ошқозон яраси, мускулларнинг заифлиги, баъзи бир асаб касалликларини даволашда шу шифобахш малҳам қандай самара беради? Буни тажрибалар кўрсатади.

(ЎзТАГ).

Қуддус МУҲАММАДИЙ,
Ҳамза номидаги Ўзбекистон ССР Давлат мукофоти лауреати.

Қиш бобо шеъри

Ҳар фаслнинг бир ўзгача гашти бор.
Қиш фаслининг бир ўзгача шаҳди бор.
Ҳаммасининг олам-олам аҳди бор,
Эл-юртига совға этар нақди бор.
Фаслларнинг келиши ҳам ранго-ранг
Ҳар келиши тансиқ-танҳо бир қаранг!
Ҳатто-ою кунининг кўриниши,
Офтоб-ою юлдузларнинг кулиши.
Бир-бирини қайталамас, ажойиб,
Рассомларнинг расмидан ҳам ғаройиб.
Аслин билсам фасллар ҳам ижодкор.
Шоир, наққош, рассом, олим, бастакор.
Фаслларнинг оқсоқоли қиш бобо,
Кўклам ёздан ошади оққуш доно.
Осмондаги оппоқ ой ерга қўнар
Оппоқ бувим оқ чодир ёйиб қўяр.
Қор ёғиши балиқ тут қоққан каби
Осмондан оппоқ олтин оққан каби.
Оқ чодири эслатар пахтамизни,
Ярқираши эслатар бахтимизни.
Қиш қорин кўзим қийиб босгим келмас,
Босмасга завқим келиб ҳавас қўймас.
Қор устида думалайман, яйрайман
Яхмалак ҳам отаман-ку аяйман.
Кўз очиб юмгунимча қор бобом йўқ.
Беркинмачоқ ўйнаган боладек шўх.
Оқ ёғ каби эриб кетар ер бағрига,
Балки тезлаб кириб кетар эл боғига.
Оқ ўриклар, оқ пилла, гул бодом ҳам.
Қанду—новвот, бўлади парварда ҳам.
Қиш бобомнинг вазифаси бизга аниқ,
Фаслларнинг отажони ғамхўр, таниқ
Баҳор— ёзу кузларга уяр озиқ,
Ер супрасин тўлдирар бағри ёзиқ,
Фаслларим она боши қиш паҳлавон.
Ой моманинг кўз-қоши қиш қаҳрамон.
Янги йилнинг январин олиб келар,
Курашларда толмас ботир ғолиб келар.
Ҳар фаслнинг бир ўзгача гашти бор.
Қиш фаслининг бир бўлакча шаҳди бор

ФАРЗАНДЛАРИНГИЗГА ЎҚИБ БЕРИНГ

САЁҚ МУШУК ВА ФИЛ

(ЭРТАК)

Овқат ўғирлаб кун кўрувчи саёқ Мушукни эгалари қувиб юборишгач, у яқин орадаги ўрмонга бориб қушларни, қуён-у олмахонларни тутиб ейишга бошлабди. Жониворлар арз-дод қилиб, Айиқ оқсоқолга арз қилишибди. У Мушукни чақириб койиган экан, уялмай-нетмай Айиққа тик қараб:

— Миёв!.. Сен маймоқдан ким қўрқарди? Ўзингни емаганимга қувонсангчи! — дебди.

— Нима дединг? — ўкирибди Айиқ. —шу алабсизлигингни ҳам қўшиб ҳисоблаб бир жазонгни бермасамми?.,

Мушук тепалик устига қочиб чиқиб, ўша ердан:

— Жониворларнинг султони Фил менинг тоғам-ку. билмайсанми, у сени хартуми билан уриб, ерга қапиштириб ташлайди-я, менга тега кўрма! — деб ўдағайлабди.

Айиқ иккиланиб тўхтабди:

— Кучидан ташқари оқ кўнгил, беозорлиги билан танилган Фил наҳотки сени ёқласа? Қани, бориб ўзи билан сўзлашиб кўрайчи. — дебди-да, Қуш, Қуён, Олмахонларни эргаштириб, Филни ахтариб кетибди.

Мушук бўлса қисқа йўл билан югуриб Филнинг ёнига етибди, аянчли миёвлаб кўз ёши тўкибди:

— Миёв, миёвв!!. Айиқ сизни барчага ёмонлаб сўзлаган эди. «Филга тил тегизма, дунёда ундан яхши жонзод йўқ» десам, Айиққа алам қилиб мени мижғилади, аранг қутулиб қочдим. Ана ўзи... мени қувиб келяпти, мени яширинг, қутқаринг! Миёв!..

Мушук Филнинг орқа оёғи ортига ўтиб, яшириниб улгуриши биланоқ Айиқ етиб келиб Филга салом берибди. Бошқа жониворлар ҳам Мушукдан шикоят қилишибди:

— Текканга тегиб, тегмаганга кесак отади. Болаларимизгача тутиб емоқда, бизга кун кўрсатмай қўйди. Бунинг дастидан ўлар бўлдик-ку. Жиянингизни нега тиймайсиз? — дейишибди. Уларнинг ҳасратидан таъсирланиб кўзи ёшланган Фил:

— Нима?... Ким?... Қайси жияним ҳақида гапиряпсизлар? — деб сўрабди.

—Саёқ Мушук Фил менинг туғишган тоғам, мени ёқлайди, деб чиранди-ку.

— Аҳа, шундай денглар?— Фил энди воқеага тушунибди. — Мана бу Мушук ҳақида гапиряпсизларми?

У орқа оёғини сал четга олган экан, жунлари ҳурпайган, кўзлари олайган саёқ Мушук барчанинг кўз олдида пайдо бўлибди. Жониворлар илонни кўргандай сесканиб, ранглари ўчиб:

— Ана, ана... Худди шунинг ўзи! Шу сизга жиян эмиш! — дейишибди.

— Миёв! Тўҳматларига учманг Фил тоға, хартумингиз билан савалаиг, ўлдиринг, буларнинг барчаси сизга душман!.. — деб қичқирибди шошиб қолган Мушук қочишга йўл қидириб.

Фил хартумига кўлдан сув олиб, Мушукка шундай пуркабдики, унинг қайга учиб йўқолганини ҳеч ким билмай қолибди.

— Фитначи саёқ Мушукдан ҳеч қачон жияним бўлмаган, бўлмайди ҳам! Ундайларни ҳимоя қилган шарманда бўлади!

Жониворлар Филга раҳматлар айтиб, хурсанд бўлишиб тинч-тотув, аҳил яшай бошлабдилар.

Турғунбой ҒОИПОВ.

МАДАНИЯТ ЯНГИЛИКЛАРИ

Наманган область театри янги йилда ўзининг биринчи спектаклини ёш томошабинларга туҳфа қилди. Театр ўзбек халқ эртаги асосида яратилган «Ур тўқмоқ!» спектаклининг премьерасини кўрсатди. Кўплаб қўшиқлар ижро этиладиган бу постановка ўқувчиларга манзур бўлди.

Ижодий коллектив қишлоқ болаларини ҳам ўз спектакли билан таништиради. Театр областдаги колхоз ва совхозларнинг маданият саройлари, клуб саҳналарида ўз маҳоратини намойиш қиладилар.

• • •

Урганчда тасвирий санъат асарлари сайёр виставкаси очилди. Виставка КПСС XXVI съездига бағишланди. Виставкани СССР Рассомлар союзи тайёрлаган. Экспозициядаги қарийб 60 та асар совет кишиларининг қаҳрамонона меҳнатини, мамлакат халқ ҳокимияти йилларида босиб ўтган йўлни акс эттиради. Расмларни таниқли мўйқалам усталари, кўплаб қардош республикаларнинг ёш рассомлари яратишган.

• • •

Самарқанд областида биринчи камер оркестри янги йил арафасида самарқандликларга Бах, Гендель, Корелли асарларини совға қилди. Бу оркестр маҳаллий опера ва балет театрида биринчи концертини қўйди. Энди бу ерда классик музика концертлари мунтазам равишда янграб туради. Бундан ташқари санъат муҳлислари музика асарларини тинглаш учун махсус абонентларни сотиб олишлари мумкин. Болаларнинг қишки каникул кунларида оркестр уларга бағишланган программа бўйича концерт қўяди.

(ЎзТАГ).

ТО СПРАВКАЛАР БЮРОСИ

ХАТЛАРГА ЖАВОБ БЕРАМИЗ

Ш. ҒОЙИПОВ: Янги йилдан завод ва фабрикаларда, ташкилот ҳамда муассасаларда ишловчи ходимларга навбати билан яна меҳнат отпускалари бериш бошланади. Шу ўринда мени бир масала қизиқтиради: айтингчи, корхона ва ташкилотларнинг маъмурияти ходимнинг истагига қарши уни меҳнат отпускасига чиқишига мажбур этиши мумкинми?

Жавоб: Ўзбекистон ССРнинг Меҳнат қонунлари тўғрисидаги Кодексининг 79 ва 84-моддаларига мувофиқ барча ишчи ва хизматчиларга йиллик отпускалар маъмуриятнинг касаба союзлари фабрика-завод маҳаллий комитети билан келишувига кўра белгиланган навбат бўйича, ходимнинг хоҳиши ва корхона (муассаса, ташкилот)нинг нормал ишини таъминлаш манфаатлари ҳисобга олинган ҳолда берилади.

Маъмурият томонидан йиллик отпускани ходим илтимосига мувофиқ келгуси йилга кўчириш қонун йўли билан тақиқланган. Демак, Сизга маъмурият тасдиқланган график бўйича отпускага чиқишингизни таклиф этса, уни рад этишга ҳақли эмассиз.

∴ ∴ ∴

М. РИЗАЕВА: Шаҳримизда шифобахш ўсимлик ўтлари билан савдо қиладиган дорихоналар бор. Шундай дорихоналардан бир-иккитасининг аниқ адресини берсангиз.

Жавоб: Шундай дорихоналардан бири шаҳримизнинг Ленин проспектидаги 75-уйда жойлашган. 1098-бу дорихонада. шунингдек, Ўзбекистон ССР 50 йиллиги номидаги проспектда жойлашган 1087-дорихонада турли хил шифобахш ўсимлик ўтлари бор. Бундан ташқари шаҳримиздаги кўпгина бошқа дорихоналарда ҳам шифобахш ўсимлик ўтлари билан савдо қиладиган махсус бўлимлар ишлаб турибди. Яна шуни ҳам айтмоқчимизки, шифобахш ўсимлик ўтларини зинҳор врач маслаҳатсиз ола кўрманг.

∴ ∴ ∴

Ж. ҲАМИДУЛЛАЕВ: Шаҳримиздаги «Сервис» фирмасининг газета-журнал қирқими бўлими аҳоли буюртмасига кўра қандай мавзудаги қирқимларни тайёрлайди? Шулар ҳақида билмоқчи эдим.

Жавоб: «Сервис» фирмасининг газета-журнал қирқими бўлими Ленин проспектидаги 75-уйда жойлашган. Ана шу бўлимда Сиз ўзингизни қизиқтирган барча соҳалар бўйича газета ва журналлардан қирқиб олинган мақолаларга буюртма беришингиз мумкин. Газета-журнал қирқими бўлимининг ходимлари буюртмачилар учун совет қурилиши, ҳуқуқ масалалари, касаба союз ҳаёти, халқ хўжалиги, энергетика, машинасозлик, химия саноати, қишлоқ хўжалиги, транспорт, савдо, фан, маданият, санъат, адабиёт, соғлиқни сақлаш ва бошқа соҳалар бўйича материаллар тайёрлаб берадилар.

Бу бўлим корхоналар, шунингдек якка кишилар билан ҳам шартномалар тузади. Шу хусусдаги қўшимча маълумотларни олмоқчи бўлсангиз 56-55-75 телефонига қўнғироқ қилишингизни маслаҳат берамиз.

∴ ∴ ∴

С. АЪЗАМОВ: Спортнинг самбо тури билан шуғулланмоқчиман. Шу масалада қаерга мурожаат қилсам бўлади?

Жавоб: Сергели районида махсус спорт мактаби бўлиб, бу ерда спортнинг самбо турини ўрганиш мумкин. Лекин бу мактабга боришдан аввал Сиз ўзингизнинг соғлиғингизни текширтиришингиз ва бу ҳақда врачларнинг медицина хулосасига эга бўлишингиз керак.

• Қардош халқлар ижодидан

Андрейс СКАЛИС.

КИНОЯ

(ҲАЖВИЯ)

Болаларни тўғри тарбиялаш ҳазилкам иш эмас. Ота-оналар болалар ёнида бир-бирларини уриш ёки сўкиш мумкин эмаслигини доимо ёдда тутишлари зарур. Бир қарашда бу талаб бутунлай маъносиз туюлади, чунки оила ҳаётида шундай ҳодисалар ҳам бўладики, куч ишлатмасдан ҳеч иложинг йўқ.

Аммо, менимча доно ота-оналар доимо бир иложини топишади. Баъзи бирлари, масалан, болаларни уйдан ташқарига чиқариб, сўнгра жанжаллашишади. Бу усул, аслида, ёмон усул эмас, аммо бироз хавфлироқ, чунки болалар эшикдан пойлаш сингари ёмон одатга ўрганиб қолишлари мумкин.

Хотиним билан мен бутунлай бошқача йўл тутамиз: биронтамиз иккинчимизга аччиқроқ гап айтишни лозим топсак, дарров шама қилиб гапирамиз. Болаларимиз эса ҳеч нарсани тушунмай киприкларини пирпиратганча, қараб тураверишади.

Баъзи пайтлар мен ишдан жуда кеч қайтаман. Бошқа хотин бўлганда, эртасига эрини қарғишга кўмиб ташлаган бўларди, менинг хотиним эса бундай қилмайди. У ўзича бир нарсаларни вишиллайди-ю, сўнгра мулойим товуш билан гапира бошлайди:

— Кеча кечқурун ичиб, маст бўлиб олган бир хўкиз уйга тўрт оёқлаб, эмаклаб келибди. Билиб қўйсин, келгуси сафар эси жойига келгунча у кўчадаги ахлатхонада ухлайди. Мен уни уйга қўймайман.

— Қанақа хўкизни айтаяпсиз? — сўради ўғлим ажабланиб.

— Мен қаердан билай, ўғлим, — деди хотиним. Ахир одам ҳамма хўкизларни ҳам билавермайди-ку.

Мен бу пайтда хотинимни истаган ёмон сўзлар билан ҳақорат қилишим мумкин эди-я, аммо болалар ёнида қандай бўларкин? Мен унга ўз ғазабимни шама қилиб тушунтираман.

— Бир сочи тўзғиган ажина менинг сўнгги сабр-тоқат косамни ҳам тўлдирмоқчига ўхшайди.

— Қанақа ажина у? — сўради қизим.

— Бир бегона, кекса ажина-да, дедим мен сиполик билан. — Кундан-кунга унинг ноз-фироғи ортиб, жаҳлдор бўлиб бормоқда.

Агар хотиним менинг розилигимсиз ўзига янги шляпа сотиб олса, мен ўз норозилигимни унга боплаб тушунтираман:

— Агар беақл эчки пулларни деразадан тўғри келган томонга сочишим мумкин деб ўйласа, қаттиқ адашади.

Хотиним ҳам эҳтиёткорлик билан жавоб бера бошлайди:

— Дунёда шундай ярамас бир шайтон бор-ки, бир сўм учун ўзини томдан ташлашга ҳам тайёр. Пул учун унинг жони қанча ачишса ачишаверсин, аммо мен чиройли кийинишни истайман.

Болалар албатта, деразадан пулларни ҳар томонга сочадиган эчки ва бир сўм учун ўзини томдан ташлашга ҳам тайёр бўлган шайтоннинг кимлигини билишга жуда қизиқиб қолдилар. Биз эса уларга шайтон ва эчки бутунлай бегона одамлар эканлигини тушунтирдик. Биз шама қилиб гапиришга шунчалар ўрганиб кетдикки, энг қийин масалаларни ҳам болалар олдида, уларнинг тарбиясига таъсир қилишдан заррача чўчимасдан ҳал қиладиган бўлиб қолдик. Бир куни мен хотинимга шундай дедим:

— Кеча мен меҳмондорчиликка борганимда бир маймунни кўрдим. У кўзларини ғоздан олмасди. Ўша маймунга айтиб қўй, бегоналарга бунчалар кўзини лўқ қилиб қарайвермасин. Бир куни бошига табуретка билан тушириб қоламан-а.

— Ҳа-ҳаҳ-ҳа, — кулиб юборди хотиним. — Қаранглар, бир ҳашарот шим кийиб олиб, энди ўзини шер деб ҳис қиляпти. Аммо бунақа шерлардан ҳеч ким қўрқмайди.

Доимо шундай шама қилиб гапирадиган одамлар, вақт ўтиши билан ўзларининг севимли сўзларига ўрганиб қоларкан. Мен масалан, оилавий жанжалларда доимо қандайдир ноаниқ акула, асаб эгови, полиздаги қўриқчи, эчки ёки денгиз мушуги сўзларини ишлатаман. Хотиним эса аллақандай ноаниқ кампир, "ввойи чўчқа, каллаварам, аҳмоқ ва чаён сўзларини ишлатади.

Икки йил мобайнида биз шундай шама қилиб гаплашдик. Учинчи йили ногаҳонда мен қизимнинг ўғлимга шундай деганини эшитиб қолдим:

— Илоной магазинга чиқиб кетяпти. Биз бемалол мармеладни еяверсак бўлади.

— Гапинг тўғри, аммо эшак уйда қоляпти-ку. — деди ўғлим эҳтиёткорлик билан. — Агар у сезиб қолса борми, тамом, иш чатоқ деявер.

Бирон гап-сўз демасдан, мен бу икки беадабнинг қулоқларидан чўзиб, сўроққа тутдим:

— Қани, шайтонваччалар, айтинглар-чи, илон ва эшак деганда кимни назарда тутдинглар?

— Биз буни билмаймиз, — деди қизим. — Бу биз танимайдиган қандайдир бир илон бўлса керак.

— Эшак ҳам кандайдир бир... бидирлай кетди ўғлим. — Одам ахир барча эшакларни ҳам билавермайди-ку.

Илон сўзидан унчалар жаҳлим чиққани йўқ, аммо эшак деганлари менга жуда қаттиқ таъсир қилган эди.

Немис тилидан
И. ПАРДАЕВ таржимаси.

УКРАИНА ССР. Яқинда «Коммунар» автозаводининг ЗАЗ—968М ва ЗАЗ — 968МД маркали иккита кичик литражли автомобилларига давлат Сифат белгиси берилди.

СУРАТДА: темир йўл платформасида ана шундай автомобилларни жўнатишга ҳозирлик кўрилмпти.

А. Красовский фотоси.
ТАСС фотохроникаси.

СПОРТ МАЙДОНЛАРИДА

ЧЕМПИОНЛАР АНИҚЛАНДИ

Тошкентда каратэ бўйича «Спартак» Ўзбекистон Советининг биринчи чемпионати бўлиб ўтди. Ғолиблик учун бўлган беллашувларда республикамиз пойтахтининг спортчилари билан биргаликда Нукус ва Самарқанд шаҳарларидаги энг яхши каратэчилар иштирок этишди. Умуман ғолиблик учун бўлган курашда 60 га яқин спортчи қатнашди.

Илк бор ўтказилган жамият чемпионати бу соҳада қўлга киритилган ютуқлар билан бирга камчиликларни ҳам аниқлаб олиш имконини берди. Мусобақалар пайтида спортчиларнинг ҳужумга ниҳоятда берилиб кетиб, ҳимояланишга аҳамият бермаётганликлари кўзга яққол ташланди. Бу нарса тренер ва мутахассисларга камчиликларни бартараф қилиш чораларини кўришга ундамоқда.

Беллашувлар пайтида ҳамшаҳарларимизнинг маҳоратлари бошқа спортчиларга нисбатан юқори эканлиги аниқланди. Шунингдек, қайси спортчиларга аҳамият бериш ҳам белгилаб қўйилди. Тошкентлик каратэчилардан Т. Мироқилов, Е. Бурьяненко, М. Шокиров, В. Лезунов, А. Белков, Э. Тўхтамуродов, И. Цойлар «Спартак» кўнгилли спорт жамияти республика Советининг биринчи чемпионлари бўлишди. Шуни ҳам айтиш кераккки, бу беллашувлар яқинда бошланадиган республика биринчилиги олдидан маҳорат синови вазифасини ўтади.

ЁШЛАР БЕЛЛАШГАНДА

Шаҳримиздаги бир неча мактабларда «Ёш куч» жамияти Тошкент шаҳар Советининг мини-футбол бўйича биринчилиги ўтказилди. Бу беллашувлар шаҳар спорт комитети билан ҳамкорликда ташкил этилди.

Кўп кунлик беллашувлардан кейин ҳал қилувчи беллашувлар бошланди. Майдонга чиққан Ленин ва Акмал Икромов районларининг катта ёшдаги болалар командалари ўртасидаги учрашув натижаси ғолибни аниқлаб берди. Бу учрашувда Ленин районининг вакиллари 5:3 ҳисобида ғалабага эришдилар. Чилонзор районининг вакиллари учинчи ўринни эгаллашди.

Кичик ёшдаги болалар ўртасида бўлган учрашувларда эса Собир Раҳимов айон терма командасининг вакиллари ғалаба нашидасини суришди. Улар ҳал қилувчи учрашувда чилонзорлик тенгдошларини 2:0 ҳисобида мағлубиятга учратдилар. Октябрь районининг командаси учинчи совринли ўринни эгаллади. Ўз группаларида ғолиб чиққан командалар энди республика биринчилигида қатнашишади.

• Ҳаваскор гулчилар, Сизлар учун

ХУШБЎЙ ЧИРМОВГУЛ

Хушбўй чирмовгул— дуккаклилар оиласига киради, бир йиллик, чирмашиб ўсувчи ўсимлик, гули хушбўй ҳидли, гамма рангларга бой, бачки шохлари буталса, уч ойда очиқ ерда гуллайди. Бу гулнинг турли катта-кичик хиллари бор. Масалан, узунлиги (2 метргача), ўртача (бир метр) ва паст (35—60 сантиметр) ва пакана (20 сантиметр) бўйли хиллари бор. Узун хилларидан кў: тарқалгани спенсер ва Казбертсон-Флорибунда ҳисобланади.

Чирмовгул тупроқда намлик етарли бўлган ҳамда ёруғлик мўл тушиб турган ерда ўсади. Бундан ташқари, чирмовгул учун тупроқда органик моддалар ва кальций кўп бўлиши керак.

Хушбўй чирмовгулни хиёбон, истироҳат боғлари, томорқа ерларига, балкон ва дераза олдиларига безаш учун гултувакларга экиб ўстириш мумкин.

Тупроқни экишга тайёрлаганда қуйидагиларга эътибор берилади. Тупроқ кузда экишга тайёрлаб қўйилади: унга сўндирилган оҳак сепилади, бир-икки челак яхши чириган гўнг ёки қуш тезаги (ярим пақир), 100 грамм суперфосфат ва 50 грамм калий тузи солинади, тупроқ белкурак чуқурлигида чопилади. Баҳорда ер хаскаш билан текисланади, механик таркибига кўра оғир бўлган тупроқли ер қайтадан чопилса ва текисланса яхши бўлади.

Чирмовгул уруғи ёрдамида кўпайтирилади. Уруғларини дока халтачага солиб, иссиқ сув (60 даража) солинган идишга халтачани қоплагунча туширилади. Бир суткада уруғлар бўртади. Нам уруғлар қипиқларга олиб қўйилади. Йигирма даража ҳароратда уч-тўрт кундан сўнг чирмовгул тез ўса бошлайди.

Ярим иссиқ парникларга апрель ойларида чирмовгул экилади. Экишдан олдин чуқурчаларга 1—2 дона суперфосфат солинади. Парникларга рамкалар ўрнатилади ва мата билан бекитилади, 3—4 кун ўтгач, майсалар чиққач маталар олиб ташланади. Кўчатлар 12—14 даражада парвариш қилинади, кучли совуқ бўлган вақтлардан бошқа ҳамма вақт шамоллатиб турилади, ўртача суғорилади. Эрталаб суғориш фойдали бўлиб, суғориб бўлгач парниклар очиб қўйилади. Шу даврда ниҳоллар 2—3 марта аммиакли селитра билан озиқлантирилади. (Бир пақир сувга 10—15 грамм солинади — бу битта ром учун). Кўчатлар парникда бир ойдан кўп турмаслиги керак, акс ҳолда кўчатлар кўчириб ўтқазилганда яхши натижа чиқмайди.

Кўчатларни экиш май ойининг бошларида амалга оширилади. Кўчатларни экишдан олдин тайёрланган чуқурчаларга 1—2 грамм суперфосфат ёки нитрофос солинади. Узун хиллари 20—25 сантиметр, паст бўйли хиллари 15—20 сантиметр қатор оралиғида экилади. Квадрат, доира шаклда ҳам экиш мумкин. Узун бўйликлари боғланади: қатор ораларининг ҳар 5 метрига таёқчалар қоқилиб, каноп ип тортилади ёки сетка қилинади ва новдалари шу тортилган ипларга боғланади.

Агар уруғлар тўғридан-тўғри асосий экиладиган жойга сепиладиган бўлса унда чуқурчалар 3 сантиметрдан ошмаслиги керак. Бунда, албатта эгатлар яхшилаб суғорилиши керак. Уруғлар экилгач тупроқнинг юза қавати қуриб қолмаслиги учун сув қуйилади. Бунда тупроқнинг юза қавати ювилиб кетмаслиги керак. Бундай жойга 5 йилгача чирмовгулдан экилмайди. Экилса касалликларга чалинади.

Ўсимликни парвариш қилиш чирмовгул экилган уч хил озиқовқатга талаби юқори бўлади: кўчатлар тутиб кўкарабошлагач, 2—3 грамм нитрофосга 1 грамм аммиакли селитра қўшиб, аралаштирилиб, ҳар бир туп кўчатга солинади, иккинчи ва учинчи гал эса июнь ойининг ўрталарида ва охирларида юқорида номлари келтирилган озиқалардан берилади. Аммиакли селитра ўрнига сигир гўнги шарбати (1:10 нисбатда сувда суюлтирилади) 0,5 литр қуйилади.

Чирмовгул тўғридан-тўғри ерга экилган бўлса 2—3 ҳафтада, баъзан 70—90 кунда гуллайди. Қуруқ ва иссиқ кунларда июль ойининг иккинчи декадасида ялпи гуллаб, июль ойининг охирларига бориб гуллаш тўхтаб қолиши мумкин. Бунда гулдан уруғ олиш учун бир неча гуллар қолдирилиб, қолганлари юлиб ташланади. Чирмовгул совуқ кунлар тушгунча ўсади ва гуллайди. Йирик гуллар олиш учун бир-икки поя қолдирилади, қолганлари эса олиб ташланади.

Чирмовгулни балкон ва дераза олдиларида яшик ва гултувакларда ҳам парвариш қилиш мумкин. Яшикларнинг чуқурлиги камида 20 сантиметр, гултувакларнинг диаметри 15—18 сантиметр бўлиши керак.

А. РАСУЛОВ,
биолог.

Редактор
С. М. КАРОМАТОВ.

• РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА

СОТУВЧИЛИК—ШАРАФЛИ КАСБ

Ҳар қандай касб ҳам қизиқарли. Агар киши ўз севган касбида ишласа, унинг меҳнати қувончга, илҳомга ва ижодга айланади.

Балки сиз сотувчилик касбини танламоқчидирсиз?

Сотувчилик — шарафли ва хайрли касб.

Сотувчилик касбини эгаллашга қарор қилган барча ёшларни «ТАШҲОЗҚУЛЬТТОРГ»нинг 47-МАКТАБ-МАГАЗИНИ УҚИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ.

Бу — ажойиб анъаналар яратган савдо корхонасидир. У кўпдан-кўп қизларга ҳаётга йўлланма берган. Мактабда ўқиш ишлаб чиқариш билан боғлиқ равишда олиб борилади. Тажрибали ўқитувчилар товаршунослик, савдо хизмати кўрсатиш, совет меҳнат ҳуқуқлари асослари, психология ва савдо эстетикасидан лекциялар ўқишади. Ана шу ернинг ўзида, магазинда — прилавкалар ёнида Сиз амалий машғулотлар ўтаб, ўз малакангизни оширасиз. 6 ойлик ўқиш даврида Сиз хўжалик ва маданий-маиший моллар кичик сотувчиси ихтисосини эгаллаб чиқасиз.

Мактаб-магазин синфхоналари замонавий савдо технология асбоб-ускуналари ва зарур дарсликлар ҳамда кўргазмали қуроллар билан жиҳозланган. Ўқиш рус ва ўзбек тилларида олиб борилади. Ўқувчиларга ойига 63 сўмгача стипендия тўланади. Ўқиш даври меҳнат стажига киради.

Мактаб-магазинга 10 синф маълумотидаги қизлар кириш имтиҳонларисиз қабул қилинади. Тошкент шаҳрида доимий пропискада туриш шарт.

Ўқишга кириш учун қуйидаги ҳужжатларнинг бўлиши лозим: аттестат, паспорт, мактаб ёки сўнгги иш жойидан характеристика, агар бўлса меҳнат дафтарчаси, яшаш жойидан справка, 2 та фотосурат (6х9 см).

Ўқишни тамомлагач, ҳамма битирувчилар «ТАШҲОЗКУЛЬТТОРГ» магазинларида иш билан таъминланадилар.

Машғулотлар — группалар комплектлангандан сўнг бошланади.

Справкалар учун қуйидаги адресга мурожаат қилинсин: Тошкент шаҳар, Муқимий кўчаси, 1-уй (2, 3, 18, 34, 50, 80-автобуслар, 7, 9, 4, 11, 21, 24-трамвайлар, 2, 6, 13, 16-троллейбусларнинг «Тўқимачилик комбинати» бекати). Телефон 53-47-24.

«ТАШҲОЗҚУЛЬТТОРГ».
«УЗТОРГРЕКЛАМА» телепрессагентлиги.

Ўзбекистон Давлат филармонияси

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

10, 11 ЯНВАРЬ СОАТ 19.00 ДА
М. ҚОРИЁҚУБОВ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИ
«ГЎЗАЛ» АНСАМБЛИНИНГ

КОНЦЕРТИ

ҚАТНАШАДИЛАР:

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист ва Қорақалпоғистон АССР халқ артисти

ГУЛШОД ОТАБОЕВА

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист ва Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати

ҚИЗЛАРХОН ДЎСТМУҲАМЕДОВА

Солистлар: Баҳодир БАКИРОВ (Наманган), Тоштемир ТОҲИРОВ, Абдуқодир ЮСУПОВ, Хасан КАРИМОВ, Феруза СОЛИҲОВА, Гулнора АЪЗАМОВА,

Юмор, сатира ва интермедия ижрочиси Абдуфаттоҳ САИДОВ.

ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ АСБОБЛАРИ АНСАМБЛИ

Программани — Ойдин ТОҲИРОВА олиб боради.

«ГЎЗАЛ» ансамблининг бадиий раҳбари— композитор Султон АНВАРОВ.

Музика раҳбари— Туйғун ОТАБОЕВ.

Билетлар концерт зали кассасида соат 14.00 дан сотилади.

АВТОХЎЖАЛИКЛАР ВА АВТОКОРХОНАЛАРНИНГ РАҲБАРЛАРИ
ДИҚҚАТИГА!

ТОШКЕНТ ШАҲАР «ВТОРСИРЬЁ» ИШЛАБ ЧИҚАРИШ-ТАЙЁРЛАШ КОРХОНАСИ

Тошкент шаҳридаги ташкилотлар ва корхоналардан ҳамма маркадаги (металл кордлидан ташқари) фойдаланиб бўлинган покришка ва камераларни

ЧЕКЛАНМАГАН МИҚДОРДА
ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Қабул пункти соат 9.00 дан 18.00 гача ишлайди.

Дам олиш куни —шанба ва якшанба.

Адрес: Ўрта Осиё темир йўлининг «Сергели» станцияси.

ОКТЯБРЬ РЕВОЛЮЦИЯСИ НОМЛИ ТЕПЛОВОЗ-ВАГОН РЕМОНТ ЗАВОДИГА

токарлар, бўёқчилар, тепловоз ремонти бўйича слесарлар, кранчилар, қолипчилар, қирқувчилар, прессловчилар, стропальчилар, созловчилар, темирчилар, деталларни ювувчилар, инженерлар ва техник технологлар, мастерлар, конструкторлар

КЕРАК

Меҳнат ҳақи вақтбай-мукофотли ва ишбай-мукофотли.

Ёлғизларга ётоқхонадан жой берилади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Пролетар кўчаси, 4-уй, 3-подъезд, 5-хона.

КИНО

8 ЯНВАРДА

«ХИЗМАТДОШ ОШИҚЛАР ҚИССАСИ»— **Искра** (17, 19.45, телефон 39-14-59).

«ҚАЙТИШ УЧУН БИЛЕТ» —**Мир** (17, 19, 20.45, телефон 91-08-30).

«БАРВАҚТ ЗАНГ БОСДИ» — **Тинчлик** (тоқ соатларда, телефон 53-86-07).

«ИВАН ВАСИЛЬЕВИЧ КАСБИНИ ЎЗГАРТИРАДИ» — **Восток** (2-зал, жуфт соатларда).

«АЛИБОБО ВА ҚИРҚ ҚАРОҚЧИ САРГУЗАШТЛАРИ» — **Лисунов номли** (17, 20.00, телефон 96-34-02).

«КАТТА-КИЧИК УРУШЛАР» — **Янгиобод** (тоқ соатларда, телефон 96-36-21).

9, 10 ЯНВАРДА

«ХИЗМАТДОШ ОШИҚЛАР ҚИССАСИ» — **Искра** (17, 19.45, телефон 39-14-59).

«ИВАН ВАСИЛЬЕВИЧ КАСБИНИ ЎЗГАРТИРАДИ»— **Восток** (2-зал, жуфт соатларда).

«АЛИБОБО ВА ҚИРҚ ҚАРОҚЧИ САРГУЗАШТЛАРИ» — **Лисунов номли,** (11, 14, 17, 20.00, телефон 96-34-02).

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ К. ЁРМАТОВ НОМЛИ «ЎЗБЕКФИЛЬМ» КИНОСТУДИЯСИ КИНООПЕРАТОРЛАР АССИСТЕНТЛАРИ ВА КИНОСЪЕМКА ГРУППАЛАРИНИНГ АДМИНИСТРАТИВ ХОДИМЛАРИ (администраторлар, катта администраторлар)НИ ТАЙЁРЛАЙДИГАН

3 ОЙЛИК КУРСЛАРГА

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

КУРСЛАРГА ЎРТА ИҚТИСОДИЙ, ЎРТА ТЕХНИК ВА УМУМИЙ ЎРТА МАЪЛУМОТГА ЭГА БЎЛГАНЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Курсларга қабул қилишда тингловчиларга съёмка группаларида ва студия цехларида иш берилади.

МАШҒУЛОТЛАР —15 ЯНВАРДАН БОШЛАНАДИ.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Чилонзор кўчаси, 1-уй (7-троллейбус, 130, 131-автобусларнинг «Киностудия» бекати). Шанба ва якшанба кунлари соат 10.00 дан 15.00 гача учрашилсин.

ШАҲАР ВЕТЕРИНАРИЯ-САНИТАРИЯ СТАНЦИЯСИ

итлар, чорва моллари, паррандалар, асаларилариларнинг барча эгалари диққатига шуни етказадики, ССР ИТТИФОҚИ ВЕТЕРИНАРИЯ УСТАВИ ва Тошкент шаҳар Советининг «ТОШКЕНТ ШАҲРИДА ЖАМОАТ ТАРТИБИ, ОБОДОНЧИЛИК ВА САНИТАРИЯ ҚОИДАЛАРИ» ҳақидаги 1977 йил 27 декабрдаги қарори талабларига мувофиқ уларнинг зиммасига қуйидаги мажбуриятлар юкланади:

Ҳар йили январь — июнь ойлари мобайнида улар ўз ихтиёрларидаги уй ҳайвонлари, итларни станцияга олиб келишлари, шунингдек паррандалар ва асалариларни кўрикдан ўтказиш ҳамда юқумли касалликларга қарши ветеринария ишловидан ўтказиш учун территориал шифохоналарига учрашишлари лозим.

РАЙОНЛАР БЎЙИЧА:

ФРУНЗЕ — Таштекстильмаш кўчаси, 20-уй. Телефон 53-61-33.
ОКТЯБРЬ — Самарқанд дарвоза кўчаси, 62-уй. Телефон 44-23-71.
КУЙБИШЕВ — Луначарский шоссеси, 226-уй. Телефон 64-13-10.
ЛЕНИН — Ипподромний кўчаси, 18-уй. Телефон 91-65-36.
КИРОВ— Обсерватория кўчаси, 27-уй. Телефон 33-35-13
ЧИЛОНЗОР — М. Бобоев кўчаси, 72-уй.
СОБИР РАҲИМОВ — Форобий кўчаси, 29-уй. Телефон 44-34-53.
СЕРГЕЛИ — Райҳон кўчаси, 14-уй, 1-переулок. Сергели.
ҲАМЗА — Заркент кўчаси, 20-уй. Телефон 91-47-14.
АКМАЛ ИКРОМОВ — М. Уйғур кўчаси, 628-уй. Телефон 46-84-85.

Янги сотиб олинган ҳайвонлар, итлар, парранда ва асаларилар 5 кун муддат ичида ветеринария шифохоналарида рўйхатдан ўтказилиши шарт.

Шифохонага биринчи бор мурожаат этилаётганда шахс ва унинг яшаб турган жойи ҳақида гувоҳлик берувчи ҳужжатлар ёнида бўлишлиги лозим.

Мол сўйиш, чорвачилик, паррандачилик ва асалари маҳсулотларини бозорларда ветеринария ҳужжатларисиз сотиш қатъиян ман этилади.

Ҳайвонлар, итлар, паррандалар ва асалариларни кўрикка олиб келмаган ва ветеринария ишловидан ўтказишдан бўйин товлаган шахслар белгиланган қонун асосида жавобгарликка тортиладилар.

ЗАНГОРИ ЭКРАНДА

8 ЯНВАРЬ — ПАЙШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

18.25 «Миллионлар ленинча университети». «Тарбияга комплекс ёндошиш». Зеленоград шаҳар партия ташкилотининг иш тажрибасидан. 19.00 «Расмларда қуёш акси бор». 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 «Қалбга яқин қўшиқлар». 20.20 «Ҳиндистон билан янги учрашув». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси. Ўртоқ Л. И. Брежневнинг Ҳиндистонга сафари ҳақида. 21.30 «Время». 22.05 Фигурали учиш бўйича СССР чемпионати. Жуфт учиш. Қисқа программа. Одессадан олиб кўрсатилади. 22.35 «Дунё воқеалари».

Марказий телевидениенинг тўртинчи программаси.

22.00 «СССР халқ артисти Александр Борисов А. П. Чехов ҳикояларини ўқийди». Концерт программаси. 22.30 Гандбол бўйича «Кубок Балтики» халқаро турнири. Эркаклар. Дания— ГДР терма командалари. «Динамо» спорт саройидан олиб кўрсатилади. Танаффус пайтида (23.00) —«Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 23.45 Москва кўрсатувларининг охири.

Ўзбекистон телевидениесининг программаси

I

18.15 Кўрсатувлар программаси. 18.20 «Ғаройиб манеж». Мультфильм. 18.30 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Қишлоқ ёшлари». 19.00 «Ахборот» (рус.). 19.15 «Ғазал оқшоми». 20.00 «Ахборот». 20.20 Москва. «Ҳиндистон билан янги учрашув». Ўртоқ Л. И. Брежневнинг Ҳиндистонга сафари ҳақида. 21.30 Москва. «Время». 22.05 КПСС XXVI съездининг делегатлари ҳақида телеочерк. 22.15 «О. Қосимов қўшиқлари». 23.40 Кўрсатувлар программаси.

II

20.00 Кўрсатувлар программаси. 20.05 Янгиликлар. 20.25 Ўқитувчилар учун консультация. 20.55 Реклама. 21.15 Сиртдан ўқиётган студентлар учун химия.

9 ЯНВАРЬ—ЖУМА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси.

9.00 «Время». 9.40 Эрталабки гимнастика. 10.05 «Орлёнок» телестудияси ёш мухбирларининг Совет Иттифоқи Қаҳрамони, СССРда хизмат кўрсатган синовчи-учувчи С. Н. Анохин билан учрашуви. 10.50 Болалар учун. «Имтиҳонга тайёргарлик». Телевизион бадиий фильм. 11.55 «Шалола» ашула ва рақс халқ ансамблининг концерти (Ўзбекистон ССР). 12.25 Янгиликлар.

15.00 Янгиликлар. 15.20 «Меҳнатинг—иқболинг». Кинопрограмма: «Металлург Гороховнинг имтиҳонлари» (Пермь), «Довон» (Душанба), «Баҳоргул» (Ашхобод). 15.55 «Рус тили». 16.25 Болалар учун қисқа метражли телевизион бадиий фильмлар программаси: «2-«в» қасоскорлари», «Ҳамма нарсани биладиган дўстим Кнопик», «Салом, Пушкин». 17.20 «Подмосковье учрашувлари». 17.50 «Дунё бўйлаб 80 кун». Кўп серияли мультфильм премьераси. 11-серия (Австралия). 18.15 «Олга, болакайлар!». Ёш геологларнинг V Бутуниттифоқ слёти ҳақида. 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 КПСС XXVI СЪЕЗДИГА. «Буюк китоб боблари». «Садоқат». 6-фильм. 20.30 «Композитор В. Гаврилин». Фильм-концерт премьераси. 21.30 «Время». 22.05 «Эрмитаж». Шарқ мамлакатлари санъати. 22.35 Фигурали учиш бўйича СССР чемпионати. Жуфт учиш. Эркин программа. Одессадан олиб кўрсатилади. 23.20 «Дунё воқеалари».

Ўзбекистон телевидениесининг программаси

I

МАКТАБ ЎҚУВЧИЛАРИНИНГ КАНИКУЛ КУНЛАРИДА

11.25 Кўрсатувлар программаси.

11.30 «Кучукчаларнинг саргузашти». Мультфильм. 12-13-сериялар. 11.40 «Қорбобо соврини учун». Бадиий гимнастика бўйича мусобақалар. 12.30 «Телевидение экранида биринчи марта». «Хиёнат». Бадиий фильм (рус.). 13.55 «Замандас». Қишлоқ хўжалик ходимлари учун кўрсатув (қозоқ тилида).

18.15 Кўрсатувлар программаси. 18.20 «Чипанинг саргузашти». Мультфильм. 18.40 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Биз—80-йил комсомоллари». 19.10 КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ XXVI СЪЕЗДИГА ЛОЙИҲАСИ — УМУМХАЛҚ МУҲОКАМАСИДА (рус.). 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.45 «Социалистик мусобақа ғолибларига — космик вимпеллар». 20.00 «Қизлар гулдастаси». Лирик концерт. 20.30 «Ахборот». 20.50 Ўзбекистон телевидениеси ва радиосининг солистлари Н. Тўхтаохунова ва С. Мамедов концерти. 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Дунё воқеалари». 22.30 Бадиий фильм. 23.3 Каратэ бўйича Ўзбекистон ССР чемпионати. «Меҳнат резервлари» спорт комплексидан репортаж (ёзиб олинган). 00.05 Кўрсатувлар программаси.

АҲОЛИНИ ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ БЮРОСИ

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР АЛОҚА КОРХОНАЛАРИГА

овозни баланд қилиш ва нутқ таржимаси аппаратураларини эксплуатация қилувчи инженерлар ва техниклар, радиолаштириш линияларини эксплуатация қилиш ва ремонт қилувчи электромонтёрлар, радиотрансляция точкаларини қайта тиклаш ва ўрнатиш бўйича электромонтёрлар.

КОРХОНАЛАРДА МУКОФОТЛИ МЕҲНАТ ҲАҚИ ҚЎЛЛАНИЛГАН.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Пролетар кўчаси, 4-уй, 3-подъезд, 5-хона.

4 ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ»), —орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—ГСП, Ленин кўчаси, 41. ТЕЛЕФОНЛАР: секретариат—33-57-02, бўлимлар: партия турмуши —32-53-66; саноат 32-53-83; қурилиш — 32-58-85; шаҳар хўжалиги —32-57-83; совет қурилиши ва ҳуқуқ — 32-54-19; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 32-53-10; адабиёт ва санъат — 32-58-81; ахборот —33-28-95 спорт ва ҳарбий-ватанпарварлик ишлари —32-58-85; хатлар—33-29-70; эълонлар бўлими —33-81-42; нашриёт диспетчери 32-78-94; нашриёт телефон станциясининг навбатчилари—33-90-50.

8 ЯНВАРЬ, 1981 й. Р—02715 Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64579. Нашр В—2019.